

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

«ГАРАЧАЯ ЛІНІЯ»
АБ ЭЛЕКТРОННЫМ ДЭКЛАРАВАННІ
Для кансультацыі па рабоце з электронным дэклараваннем Міністэрствам па падатках і зборах Беларусі арганізавана «гарачая лінія» па тэлефонах: (017) 222 46 68, 222 43 21, 222 43 22 і 222 65 86. Дарэчы, у нядзелю, 12 ліпеня, краіна святкуе Дзень работнікаў падатковых органаў. ШЧЫРА ВІНШУЕМ!

«Прамая лінія»
СЯМ'Я, ДЗЕЦІ, ДАПАМОГА
Апошнім часам статыстыка адзначае паступовы рост нараджальнасці. А адсюль — і павелічэнне цікавасці да тэмы сацыяльнай падтрымкі сям'яў і дзяцей. Дапамогі па доглядзе, бясплатнае харчаванне для дзяцей ва ўзросце да 2 гадоў, дадатковыя гарантыі працоўнага закандаўства бацькам — аб усім гэтым і іншым мы прапануем пагутарыць падчас «прамой лініі» газеты «Звязда» з удзелам начальніка аддзела народнасельніцтва, гандарнай і сямейнай палітыкі Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Аляксандры Васільевы ЛІСОУСКАЙ і кансультанта гэтага ж аддзела Марыны Барысаўны АРЦЕМЕНКІ.
УВАГА! Паводле папярэдняга дамоўленасці, наша «прамая лінія» пройдзе 21 ліпеня з 15 да 16 гадзін па радыёчыйных тэлефонах (8 017) 292 38 21 і 292 38 92. Папярэдняе пытанні прымаюцца па нумары (8 017) 287 17 57.

«Прамая лінія»
ЯКІЯ ХВАРОБЫ ПАГРАЖАЮЦЬ ВАЧАМ НАШЫХ ДЗЯЦЕЙ
Сёння ўсё больш дзяцей становяцца пацыентамі афтальмолагаў. Якія прычыны зніжэння зроку ў дашкольнай і школьнай узроставага групы? Ці маюць генетычную схільнасць да тых або іншых захворванняў вачэй? Што рабіць, калі зрок пачаў падаць? На гэтыя і іншыя пытанні, звязаныя з работай органаў зроку ў дзяцей, падчас «прамой лініі» адказаў галоўны дзіцячы афтальмолаг Міністэрства аховы здароўя, доктар медыцынскіх навук, дацэнт кафедры афтальмологіі БелМАПА Вікторыя Леанідаўна КРАСІЛЬНІКАВА.
«Прамая лінія» абудзецца 17 ліпеня, у пятніцу з 15.00 да 16.00 па нумары 8 (017) 292 38 92 і 292 38 21. Папярэдняе пытанні можна пакінуць па тэлефоне 8 (017) 287 18 36 (Вольга Шаўко).

Аляксандр ЛУКАШЭНКА: НАВУЧАЛЬНЫЯ ЎСТАНОВЫ ДЛЯ АДОРАННЫХ ДЗЯЦЕЙ НЕАБХОДНА СТВАРАЦЬ У КОЖНАЙ ВОБЛАСЦІ БЕЛАРУСІ

У кожнай вобласці Беларусі неабходна ствараць навучальныя ўстановы для адораных дзяцей па ўзоры Лужанскага школы-інтэрната-гімназіі для здольных і таленавітых дзяцей Віцебскай вобласці. Такую задачу паставіў 10 ліпеня Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ў час рабочай паездкі ў Віцебскую вобласць.
Кіраўнік дзяржавы наведаў школу-інтэрнат-гімназію для здольных і таленавітых дзяцей у Лужанск, дзе навуцаюцца і выхоўваюцца дзеці, адабраныя судзі з усёй вобласці. У асноўным усе вучні з сельскай мясцовасці, 40 працэнтаў дзяцей — з малазабяспечаных сям'яў, 24 працэнты — дзеці-сіроты.
Лужанская школа-інтэрнат-гімназія з'яўляецца шматпрофільнай навучальнай установай. Тут даюцца не толькі якасная адукацыя, але і добрая матэматыка творчага і фізічнага развіцця. Прыём вучняў вядзецца праз сістэму ўступных іспытаў. Сёння тут навуцаюцца 275 вучняў. За 15 гадоў існавання навучальнай установы было падрыхтавана 1047 пераможцаў раённых, 340 абласных, 195 рэспубліканскіх і 14 міжнародных прадметных алімпіад. Акрамя таго, 156 гімназістаў узнагароджаны прэміяй спецыяльнага фонду Прэзідэнта Беларусі па сацыяльнай падтрымцы адораных вучняў і студэнтаў. Гімназія цесна ўзаемадзейнічае з многімі вышэйшымі навучальнымі ўстановамі рэспублікі, практычна 100 працэнтаў дзяцей, якія скончылі гэту навучальную ўстанову, паступаюць у ВНУ.
На думку Прэзідэнта, вопыт па навучанні таленавітых дзяцей з сельскай мясцовасці, як гэта робіцца ў Лужанск, неабходна распаўсюджаць на ўсю рэспубліку.
«Калі ёсць запатрабаванасць, то трэба адбіраць таленавітых дзяцей, ствараць у кожнай вобласці такія добрыя «астраўкі ведаў» і даваць дзецям адпаведную адукацыю», — сказаў кіраўнік дзяржавы.
Ён падкрэсліў, што неабходна на самых ранніх стадыях развіцця асобы «вычляняць і падтрымліваць таленавітых дзяцей, каб яны не згубіліся ў жыцці». «Гэта — аснова дзяржавы. Тады будзе і прамысловасць, і сельская гаспадарка, і спорт, і турызм, калі мы падтрымаем гэтых дзяцей», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.
Як падкрэсліў міністр адукацыі Аляксандр Радзюкоў, у рэспубліцы ёсць магчымасці для ажыццяўлення гэтай ідэі. Такія навучальныя ўстановы можна ствараць на базе ўжо існуючых з укараненнем тэхналогій і метадык падобна да тых, якія прымяняюцца ў Лужанскай школе-інтэрнаце-гімназіі. На думку міністра, гэта навучальная ўстанова — канкрэтны прыклад рэалізацыі прэзідэнцкіх праграм «Дзеці Беларусі» і «Маладыя таленты Беларусі».

Дзёнік фестывалю

НАШ НУМАР — 10!

Упершыню жараб'ёўка ўдзельніцаў міжнароднага конкурсу эстраднай песні «Віцебск-2009» адбылася ў форме канцэрта. На ім, па-першае, стала канчаткова зразумела, што канкурсантаў будзе ўсяго 16 — прадстаўнікі Босніі і Герцагавіны Олівер Іованавіч выбыў са спаборніцтва нават не ўступіўшы ў барацьбу (зрэшты, гэта ўжо традыцыя — летась «не даехала» да конкурсу прадстаўніца Інданэзіі). Па-другое, скончыліся хваляванні і перажыванні ўдзельніцаў і бацькаў-матэраў наконт таго, каму які нумар дастанецца.
Што ж — паведамляем, шанюнае спадарства: пад нумарам 1 сёння вечарам на сцэну Летняга амфітэатра выйдзе прадстаўнік Італіі — Дамініка Мартучы дэла Торэ, прыроджаны арыстакрат (граф). Беларус Андрэй Коласаў атрымаў нумар 10 і лічыць яго дастаткова ўдалым: «Я баяўся, што будзе першы, усё астатняе не страшна». Асноўнымі супернікамі Андрэй лічыць прадстаўніку Македоніі і Малдовы — бо ў іх падобны тэмбр голасу. Аднак, мама і педагог нашага канкурсанта ўпэўнена, што галоўнае — «сабрацца, выйсці і праспяваць, каб людзі адчулі непадробленую шчырасць». Прадстаўнік Расіі (але, не забываемся, ураджэнец Гомеля) Дзмітрый Даніленка выступіць пад апошнім, 16 нумарам. У яго выкананні прагучаць песняроўская «Княжна».

Фота Антона КІСЕЛЮКА.

РЭПІН У ВІЦЕБСКУ

У дзень адкрыцця фестывалю адбылася яшчэ адна важная падзея — кіраўнік адміністрацыі прэзідэнта Расіі Сяргей Нарышкін ад імя Міждзяржаўнага фонду гуманітарнага супрацоўніцтва дзяржаў — удзельнік СНД перадаў у дар віцебскаму абласному краязнаўчаму музею копіі 6 работ знакамітага рускага мастака Ільі Рэпіна, арыгіналы якіх захоўваюцца ў Рускім музеі Санкт-Пецярбурга і Трацякоўскай галерэі: «У полі», «Паненка ў вёсцы», «Асенні букет», «Дуэль», «У хаце», «На сонцы (Т.І. Рэпіна)». Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Уладзімір Макей, які ўзяў удзел у цырымоні перадачы, адзначыў, што паміж народамі былога СССР «засталіся неразрыўныя ніці, якія праходзяць праз нашы сэрцы».

ЗОРКА «ЗАКАТАЛІ Ў АСФАЛЬТ»

Учора каля амфітэатра адкрылася зорная аля. Праўда, з гонар у арыстакраты прысутнічалі толькі адзін — Валеры Лявончыў. «Прыёмна, безумоўна, калі цябе закатаюць у асфальт», — пажартаваў артыст. Ён ўгадаў, што Віцебск для яго асаблівы горад, бо ў Летнім амфітэатры, адразу пасля яго адкрыцця самы першы сольны канцэрт быў менавіта ў Лявончыў. Ды і цяпер спявак вельмі крануты клопатам арганізатараў і ўвагі гледачоў, якія заўважылі чыста прымаюцца ўжы-стутленні.
Прысутны на мерапрыемстве міністр культуры Беларусі Лявон Лявончыў адзначыў, што неабходна ўключыць у склад алей і «зоркі» беларускіх артыстаў. Магчыма, гэта адбудзецца ўжо налета? Аляксандр ПУКШАНСКІ, Вікторыя ЦЕЛЯШУК. (Працяг тэмы на 2-й стар.)

Фота Алены АУЧЫНІКАВА.

3 сярэдзіны наступнага тыдня ў Беларусі значна пацяплее

Аб гэтым паведамляе карэспандэнт БЕЛТА начальнік аддзела метэаралагічных прагнозаў Рэспубліканскага гідрометэацэнтра Людміла ПАРАШЧУК.
12—14 ліпеня ў асноўным дажджю не будзе, толькі месцамі — кароткачасова. Пры гэтым тэмпература ноччу складзе плюс 10—17 градусаў, а ў дзённыя гадзіны будзе 20—27 градусаў вышэй за нуль.
Пачынаючы з сярэдзіны наступнага тыдня пайднёва-заходнія вятры зменчаюць на пайднёва-ўсходнія і ў Беларусі пачне паступаць вельмі цёплае паветра. Тэмпература ў начныя гадзіны складзе плюс 12—20 градусаў, а днём прагназуецца 22—28 градусаў цяпла. У чацвер, 16 ліпеня, і ў пятніцу, 17 ліпеня, на поўдні краіны паветра прагрэецца да плюс 30—33 градусаў.

БЕЛАРУСКІЯ ЮНІЁРЫ ЦІ МАКЕДОНСКІЯ ВЕТЭРАНЫ?

Пасля першага дня інтрыга ў матчы застаецца

Пасля першага гульнявога дня лік у матчы Кубка Дэвіса паміж зборнымі Беларусі і Македоніі нічыны — 1:1.
Учора ў першым па-ядынку другая ракетка нашай каманды Андрэй Васілеўскі сустракаўся з першым нумарам каманды Македоніі Дзімітарам Грабулоскі. Гульня праходзіла на адкрытым корце сталічнага Палаца тэніса. У выніку трохгадзінага супрацьстаяння 18-гадовага беларуса перамагло македонца, выйграўшы толькі два першыя сеты 7:5, 7:6 (7:2), 3:6, 6:7 (5:7), 3:6. На прэс-канферэнцыі Андрэй Васілеўскі растлумачыў, што яму, у адрозненне ад суперніка, не хапіла волі, каб правільна размеркаваць свае сілы. Да таго ж, ён вельмі рэдка гуляе такіх цяжкіх пачынаў паядынкаў, і фізічная гатоўнасць у суперніка была вышэйшай. Дзімітар Грабулоскі пацвердзіў, што супернік у яго быў не слабы і ў пачатку паказваў выдатны тэніс. «Таленавіты юніёр», — пацвердзіў македонскі тэнісціст.
Затое нумар адзін нашай зборнай Уладзімір Ігнацік даказаў, што нездарма капітан Уладзімір Валчкоў менавіта яго назваў лідарам. У сустрэчы з другой ракеткай каманды Македоніі Лазарам Магдзічэвым, які таксама старэйшы за Уладзіміра на дзесяць гадоў, беларус упэўнена перамог — 6:2, 7:5, 6:3.
Сёння адбудзецца парная сустрэча, дзе беларусам Максіму Мір-наму і Аляксандру Бурому будзе супрацьстаяць усё тыя ж нумар адзін і нумар два македонскай дружныні — Грабулоскі і Магдзічэў. Канчаткова лёс матча вырашыцца ў нядзелю, дзе першыя нумары зборных паспаборнічаюць паміж сабой, затым мацінцёўка вывядзе другія нумары. Сустрэчы пачынаюцца ў дзесяць гадзін. Уваход на тэнісныя корты свабодны. Пераможца матча захавае праваў у першай групе Еўра-Афрыканскай зоны, а той, хто наступіць, будзе дазважаць сваё права застацца тут восенню, у матчы з камандай Славакіі.
Алена АУЧЫНІКАВА.

Фота БЕЛТА.

На Гомельшчыне стартвала ўборачная кампанія

За першы дзень, 9 ліпеня, у КСУП «Чэмырыскі» Брагінскага раёна было ўрабана 8 гектараў збожжавых, умярзана 40 тон ячменю гатунку «Гонар» пры ўраджайнасці 50 цэнтнераў з гектара.
У гаспадарцы плануецца атрымаць валавы намалот у памеры 7240 тон. Цяпер на палях гаспадаркі працуюць чатыры збожжаўборачныя камбайны.
Усяго па Гомельшчыне вобласці трэба ўбраць збожжавыя і зернебабовыя культуры (без кукурузы на зярняты) на плошчы больш чым 340 тысяч гектараў. Акрамя таго, сельгасвытворцы мяркуюць, што ўраджай збожжавых, якія вырошчваюць насельніцтва, складзе каля 80 тысяч тон.

Ірына АСТАШКЕВІЧ

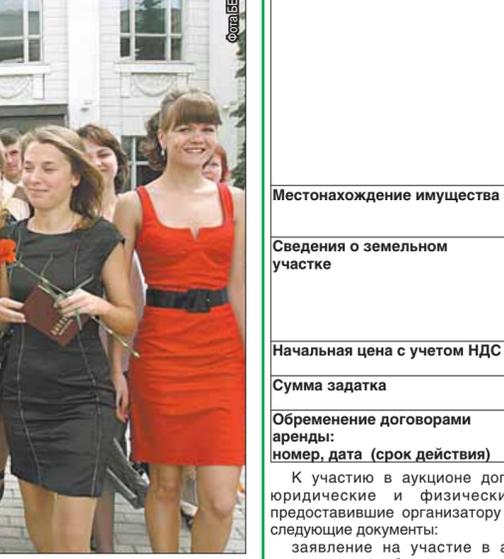
МОЛАДЗЬ — У НАВУКУ

Гэта — адзін з прыярытэтаў для Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі. Пра гэта паведаміў 10 ліпеня журналістам старшыня Прэзідыума НАН Міхай Міясніковіч перад цырымоніяй ўручэння дыпламаў выпускнікам магістратуры Інстытута падрыхтоўкі навуковых кадраў НАН Беларусі. Дыпламы атрымалі 62 чалавекі, тры чвэрці з іх закончылі вучобу на «выдатна».
НА ЗДЫМКУ: выпускнікі магістратуры Інстытута падрыхтоўкі навуковых кадраў НАН Беларусі.

Фота Аляксандра ДЗІДЗЕВІЧА, БЕЛТА

ISSN 1990 - 763X

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 11.07.2009 г. (для б/м разлікаў)
▲ 1 долар ЗША.....2 867,00
▲ 1 еўра.....3 991,15
▲ 1 латывійскі лат.....5 710,59
▲ 1 літоўскі літ.....1 155,35
▲ 1 чэшская крона.....153,15
▲ 1 польскі злоты.....913,16
▲ 1 расійскі рубель.....89,50
▲ 1 украінская грыўня.....374,77

УП «Мінскай городской центр недвижимости» (организатор аукциона) 12 августа 2009 года ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН по продаже зданий, сооружений и иного имущества, находящегося в собственности ОАО «Белпромтара» (продавец). На аукционные торги выставляются:

Номер лота	№1	№2	№3	№4
Наименование и характеристики имущества, входящего в состав лота	- здание конторы, инв. номер 630/С-42877, площадь — 278,8 кв.м; - здание котельной с сушилкой, инв. номер 630/С-42872, площадь — 170,0 кв.м; - здание цеха новой тары, инв. номер 630/С-42874, площадь — 476,4 кв.м; - здание склада хранения тары, инв. номер 630/С-42875, площадь — 993,0 кв.м; - здание гаража, инв. номер 630/С-42876, площадь — 318,9 кв.м; - здание склада хранения тары, инв. номер 630/С-42879, площадь — 655,9 кв.м; - здание лесопильного цеха, инв. номер 630/С-42855, площадь — 481,7 кв.м; - здание производственного цеха тары, инв. номер 630/С-42869, площадь — 597,7 кв.м; - асфальтовое покрытие, инв. номер 630/С-50723, площадь — 6199,8 кв.м; - водоем пожарный, инв. номер 630/С-50720; объем — 158,4 куб.м, диаметр — 7,0 м, глубина — 3,6 м; - участок водопроводной сети, инв. номер 630/С-50721, протяженность — 159,5 м; - линия электропередач, инв. номер 630/С-50726, протяженность — 656 м; - насаждения производственных площадей инв. номер 051/09	- контора с пристройкой, инв. номер 631/С-8478, площадь — 104,6 кв.м; - навес хранения тары, инв. номер 631/С-8416, площадь 517,3 кв.м; - цех ремонта картонной тары, инв. номер 631/С-8418, площадь — 321,0 кв.м; - здание гаража с пристройкой, инв. номер 631/С-8419, площадь 149,4 кв.м; - цех тарный, инв. номер 631/С-8422, площадь — 57,3 кв.м; - склад хранения тары, инв. номер 631/С-8424, площадь — 610,0 кв.м; - цех новой тары, инв. номер 631/С-8454, площадь — 252,5 кв.м; - ленкомната, инв. номер 631/С-8459, площадь — 61,8 кв.м; - водоем пожарный, инв. номер 631/С-12634, протяженность — 179,5 м; - водоем пожарный, инв. номер 631/С-50721, протяженность — 159,5 м; - линия электропередач, инв. номер 630/С-50726, м, глубина — 2,5 м, протяженность — 656 м; - насаждения производственных площадей, инв. номер 053/09.	- Административное здание (в том числе: уборная, ворота металлические, забор, ворота металлические, забор (деревянный, колодец ж/б), инв. номер 443/С-1626, площадь — 82,0 кв.м; - склад тары №1, инв. номер 443/С-1627, площадь — 99,6 кв.м; - склад тары №2, инв. номер 443/С-1628, площадь — 98,6 кв.м; - склад прочей тары, инв. номер 443/С-1629, площадь — 973,4 кв.м; - навес для хранения тары, инв. номер 443/С-1630, площадь — 412,6 кв.м; - насаждения производственных площадей, инв. номер 052/09.	- Здание конторы (в том числе: беседка, беседка, уборная, забор, ворота, калитка), инв. номер 450/С-5923, площадь 54,1 кв.м; - производственный цех, инв. номер 450/С-5926, площадь — 1220,9 кв.м; - асфальтобетонное покрытие, инв. номер 450/С-20691, площадь — 1091,1 кв.м; - канализационный выпуск, инв. номер 450/С-20693; - водопроводный ввод, инв. номер 450/С-20694; - сеть электроснабжения, инв. номер 450/С-20695, - зеленые насаждения.
Местонахождение имущества	Минская область, г. Молодечно, ул. Либаво-Роменская, д. 54	Минская область, г. Вилейка, ул. Шубина, д. 41	Гродненская область, г. Сморгонь, ул. Железнодорожная, д. 7	Гродненская область, г. Слоним, ул. Железнодорожная, д. 3
Сведения о земельном участке	площадь — 2,6213 га, кадастровый номер 642000000003001231; площадь — 0,1816 га, кадастровый номер 642000000003001230, назначение — содержание и обслуживание зданий и сооружений	площадь — 1,0695 га, кадастровый номер 621350100007001681, назначение — обслуживание зданий и сооружений	площадь — 0,9336 га, кадастровый номер 425650100001000935, назначение — размещение производственной базы	площадь — 0,5614 га, кадастровый номер 425450100001001503, назначение — обслуживание зданий и сооружений
Начальная цена с учетом НДС	1 720 909 640 белорусских рублей	662 593 600 белорусских рублей	427 521 080 белорусских рублей	433 378 836 белорусских рублей
Сумма задатка	170 000 000 белорусских рублей	60 000 000 белорусских рублей	40 000 000 белорусских рублей	40 000 000 белорусских рублей
Обременение договорами аренды: номер, дата (срок действия)	№ 9/07 от 01.12.2008 (по 30.10.2009)	№ 2/08 от 15.02.2008 (по 14.02.2013)		№ 4/08 от 01.01.2009 (по 30.11.2009)

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, представившие организатору аукциона следующие документы: заявление на участие в аукционе; заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, условиями проведения аукциона; заверенные копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенные банком копии платежных поручений, подтверждающих внесение задатка, а также иные документы в соответствии с условиями проведения аукциона. Задаток перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012024570010 в филиале ОАО «БПС-Банк» по Минской области, г. Минск, код 153001331, УНП 190398583. Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену за продаваемый объект (лот). Порядок проведения торгов указан в условиях проведения аукциона. Договор купли-продажи между продавцом и победителем аукциона заключается в течение 20 календарных дней с даты проведения аукциона. Оплата объекта (лота) осуществляется в течение 30 календарных дней с даты проведения аукциона. Аукцион состоит из 12 августа 2009 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукциона. Заявления на участие в аукционе и необходимые документы принимаются по 10 августа 2009 года до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. Телефоны для справок: (017) 227-48-36 — УП «Минский городской центр недвижимости»; (017) 294-67-13, (8029) 636-15-22 — ОАО «Белпромтара». Интернет: www.mgcn.by

...НАВЕДАЦА НА БУРАЛОМНЫЯ ЛЕСАСЕКІ

Пра ўраганьня вятры, якія пранесліся над Чачэрскім раёнам у першай дэкадзе чэрвеня і нарабілі шмат дыбаў, наша газета расказвала па гарачых слядах 9 чэрвеня. У прыватнасці, былі ў тым матэрыяле прыведзены словы старшыні райвыканкама пра тое, што буря паваліла каля 120 гектараў лесу. Вядома ж, падлікі тады былі папярэднія, а сёння яны ўжо ўдкладзеныя, бо працавалі адпаведныя камісіі і названа новая лічба: у Чачэрскім спецыялгасе павалены — паламаны — пашкоджаны лесныя насаджэнні на плошчы 300 гектараў з запасам пашкоджанай драўніны 76 тысяч кубаметраў. Такага ў раёне даўно не было.

Разгук стыхій не ўтаймуе, аднак вынікі яе разбуральнай сілы неабходна ліквідаваць, што і робіцца цяпер. Таму чарговае заданне карэспандэнтаў. Едем на месца з прадстаўнікамі Міністэрства лясной гаспадаркі і Гомельскага дзяржаўнага вытворчага лесагаспадарчага аб'яднання.

...53-і квартал спецыялгаса. З бо-лем і шкадваннем глядзім на тое, што тут наварочалі «душгабыні»-вятры. На ўчастку шырынёй ад 300 да 500 метраў стаяць «інваліды» — рэшткі соснаў. Слупы адны ад іх засталіся рознай вышыні. Рэдка дзе чудам уздэлае дрэва. А на зямлі выяўляюцца з каранямі і пакрыццямі ў розных месцах ствалы і вошкі, і хвой, і бярозы, і асіны. Уражанне тако-е, быццам дзеянні і ноч тут гримелі гарматына збы, з неба падалі бомбы, а зямлю прасавалі танкі. Судзальныя завалы, буралом.

Харвестару на бураломе пераходзіць намяма.

— Такая ці падобная сітуацыя, — тлумачыць дырэктар спецыялгаса Васіль Мамекин і генеральны дырэктар абласнога лесагаспадарчага аб'яднання Міхаіл Супрун, — у чатырох лясніцтвах. Сутнасць у тым, што на працягу ўсяго некалькіх хвілін вецер з шалёнай сілай і хуткасцю імаць па васьм гзітым 12-кіламетровым тунэлі і знішчаў усё, што трапілася на яго шляху. У тым ліку і пасевы на палях, якія перамяжоўваюцца з лясамі.

Запас пашкоджанай драўніны ў названым вышэй квартале — 11020 кубаметраў. У абласным лесагаспадарчым аб'яднанні падкрэсліваюць: калі б шкода была нанесена стыхійнай толькі тут, вынікі яе ўдалося б ліквідаваць хутка. Дык не: ураганьня вятры прайшліся таксама ў 12 чэрвеня на тэрыторыях Веткаўскага спецыялгаса, Гомельскага і Рэчыцкага лясгасу. У Веткаўскім, напрыклад, яны абрынулі на плошчу 185 гектараў з запасам пашкоджанай драўніны 18,6 тысяч кубаметраў. Лясныя ж масівы ва ўсіх чатырох структурах аб'яднання пацярпелі ад разгугу стыхій на плошчы 570 гектараў з запасам драўніны 98 тысяч кубаметраў.

— Гэтыя бураломы нельга пакідаць без распрацоўкі, — падводзіць вынікі Міхаіл Пітровіч, — бо драўніна будзе страчана свае якасці. Частка яе згодна з адпаведнымі даследаваннямі будзе выкарыстана як дэлавая, а частка пойдзе на дрывы

Длужоўкі і Аляксей Квіта. А ў гурты з вадзіцелем МАЗа Васіліем Парфененкам і машыністам аўтапагрузчыка Паўлам Алексіевічам выявілася, што яны працуюць тут ужо некалькі дзён.

Дарэчы, пра тэхніку. Тут і тралёвачныя трактары, якія выцягаюць у вызначаныя месцы хлысты, і МА-Зы, і тры ж харвестары. Апошнія замяняюць цэлыя брыгады і да таго ж выкарыстоўваюцца там, дзе найбольшае радыяцыйнае забруджванне. Наогул цяжкадаступных месцаў для распрацоўкі буралому ў спецыялгасе няма.

Як паведамілі нам генеральны дырэктар лесагаспадарчага аб'яднання Міхаіл Супрун, для распрацоўкі ў вобласці буралому ў найбліжэйшы час неабходна задзейнічаць 230 чалавек, 50 трактароў, 6 лесазавоз, больш за 40 адзінак іншай тэхнікі, 66 бензапіл. Затраты на ліквідацыю выніку урагану ў Чачэрскім спецыялгасе складуць 1742 мільёны рублёў, а па Веткаўскім — 536 мільёнаў. Гэтыя два спецыялгасы, да таго ж, нясуць вялікія выдаткі па ахове і абароне лясцоў у зонах адсялення і адлучэння. Цяжкае фінансаванне становіцца і недахоп уласных фінансавых сродкаў не дазваляюць гэтым прадпрыемствам цалкам прафінансавать затыраты на распрацоўку буралому. Таму лесагаспадарчае аб'яднанне звярнулася да старшыні Гомельскага аблвыканкама Аляксандра Якабсона з просьбай даць загад адпаведным службам прапрацаваць пытанне аб рэалізацыі паліўнай драўніны з месцаў яе складзіравання арганізацыям ЖКГ, гаррайліўзб'ітам і іншым спажыўцам і падтрымаць просьбу аб выдзяленні грошай двум гэтым спецыялгасам з абласнога фонду фінансавання расходаў, звязаных са стыхійнымі бедствамі, аварыямі і катастрофамі.

Фота Яраслава ВАНЮКЕВІЧА.

Ведай пашых! У Мінску з'явіліся «Сярэбраныя львы»

Іх прывезлі з конкурсу ў Канах беларускія рэкламісты. Творчы тандэм Алег Бесараба (рэкламны холдінг SMG Belarus) і Ільі Кухарава (рэкламнае агенцтва «РР Квартал») заняў другое месца ў спаборніцтве маладых рэкламістаў Young Lions Media. Першае месца заваявала каманда з Аўстраліі, трэцяе — прадстаўнікі ЗША. Усяго ж у конкурсе маладых рэкламістаў (да 28 гадоў) удзельнічалі сёлета 25 краін свету.

Паводле слоў Ільі Кухарава, спецыфіка названага спаборніцтва не толькі ва ўзросце ўдзельнікаў, але найперш у тым, што яно праводзіцца па сацыяльных, а не камерцыйных праектах. За 24 гадзіны канкурсантам неабходна распрацаваць і прадэманстраваць арыгінальную рэкламную стратэгію для вырашэння той ці іншай сацыяльнай задачы. Напрыклад, на адборы для «Маладых ільвоў» удзельнікам трэба было папулярызаваць... пераліс насельніцтва. А на самім конкурсе арганізатары паставілі іншую задачу — прыдумачь рэкламную кампанію для арганізацыі Work! Food Program, што збірае ахвяраванні для барацьбы з голадам на планеце. «Нам трэба было расказаць школьнікам у развітых краінах аб тым, што, ахвяруючы ўсяго 25 цэнтаў, яны могуць дапамагчы краінам, у якіх дзеці гадаюцца. У выніку мы адштурхнуліся ад асноўнай думкі: «Я ведаю больш, чым мае бацькі, і я магу вырашаць дарослыя праблемы», — узгадвае беларускія ўдзельнікі.

Конкурс Young Lions Media — моладзевы аналаг «дарослага» спаборніцтва Lions Media, праходзіць на фестывалі рэкламы «Канскія львы» з 1995 года. Удзельнікі яго могуць праявіць сябе ў чатырох намінацыях: Print, Cyber, Film і Media. Беларусь, дарэчы, першая з краін СНД, якой удалося атрымаць прыз «маладых ільвоў». Таксама ў актыўне беларускіх прафесійных рэкламістаў — прыз асноўнай праграмы «Канскіх ільвоў», атрыманы ў 2005 годзе. **Вікторыя ЗАХАРАВА.**

Каментарый намесніка міністра лясной гаспадаркі Юрыя НАЗАРОВА: — На жаль, апошнім часам моцныя вятрыносяць нашай галіне вялікую шкоду. Летась, напрыклад, стыхія разгугляла ў Бярэзінскім лясгасе, і трэба было прыкласці шмат намаганняў, каб ліквідаваць завалы. Сёлета ж ураганамі пашкоджана ўжо каля аднаго мільёна кубаметраў драўніны ў лясх рэспублікі, прычым 750—800 тысяч кубаметраў іх здабываюцца на плошчах суцэльных санітарных высевак, які гэта мае значэнне ў Чачэрскім раёне.

Гомельскаму лесагаспадарчаму аб'яднанню робіць гонар тое, што яго кіраўнікі аператыўна распрацавалі план дзеянняў, знайшлі паразуменне з абласным выканаўчым камітэтам, арганізацыямі жыллёва-камунальнай гаспадаркі, іншымі ўстановамі. У выніку і работы пачаліся раней, чым гэта было ў Бярэзінскім лясгасе, і тэхніку хутчэй перагналі сюды, і шляхі для рэалізацыі драўніны ў вобласці знаходзяць сваімі сіламі. Дарэчы, летась засталася каля ста тысяч кубаметраў дроў, якія яшчэ не знайшлі попыту. А гэта — замарожанне абаротных сродкаў.

Вельмі дапамагае нам дзяржава ў набывцці харвестару, адзін ён займае 20—30 вальшычковай лесу. Мы выдзелілі і Чачэрскаму і Веткаўскаму спецыялгасам. Пра побыт усіх, хто заняты на бураломных лесах, паклапаціліся. На парадку дня — пытанне з тэхнічнай бяспекі, бо летась на падобных работах загінулі два чалавекі.

Цяжар работы). Кожнай задзейнічанай арганізацыі дадзены канкрэтныя заданні, і мы бачылі, напрыклад, што працавалі брыгады з Рэчыцкага, Рагачоўскага, Калініцкага, Акцябрскага, Васілевіцкага і іншых лясгасу, Гомельскага лесапрамгаса і г.д. Пётрыкаўскі лясгас накіраваў сюды неамяненную тэхніку, якая называецца харвестар. Гэта машына-агрэгат на калёсных ходзе, якая валіць дрэва, зрэзае кожны мільён драўніны на памерах і складвае ў штабелі нарыхтаваную драўніну. Бачылі мы ў рабоце і харвестар Баранавіцкага лясгаса, на якім пацаргова працавала Віктар

Жаба — вандроўніца

На вуліцы Ажэсці ў Гродне каля офіса праекта «Неядомая Еўропа» размясцілася саракакілаграмавая жаба-вандроўніца.

У яе, як у сапраўднага турыста, ёсць торба з рэчамі і компас. А паколькі віза ёй не патрэбна, то такая вандроўніца, на думку аўтара скульптуры Уладзіміра Панцялеева, як найлепш сімвалізуе тое, да чаго павінны імкнуцца ва ўсім свеце. Дарэчы, паўнаўчальніца ў рамках праграмы Еўрасаюза для развіцця турыстычнай інфраструктуры ў беларуска-польскім памежжы ў зоне Аўгустоўскага канала. Праектам, бюджэт якога складае 440 тысяч еўра, прадугледжана адкрыццё ў Гродне тэма-каля-інфармацыйнага цэнтру, набыццё байдарак, веласіпеду і спартыўнага інвентару для актыўнага адпачынку, падрыхтоўка інструктараў па водных падарожжах з пасведчаннямі еўрапейскага ўзроўню, навуччанне турыстычнаму бізнесу ўладальнікаў аграрыядаў са стажыроўкай у Польшчы, а таксама абсталяванне інфармацыйных стэндаў каля гістарычных аб'ектаў. **Барыс ПРАКОПЧЫК.**

Там, дзе буслы гняздуць ля муроў, Дзе тойца ў зацэнні крыніца Маленькай красачкай у роскашы лугоў — Мой родны кут, мая Бераставіца. Яна не бачная з далёкіх берагоў, Але ўспамінам шчодро паюніць сэрца, Успаўнена хорамі званой, І ад дзядоў Вялікаю завецца.

Вялікая Бераставіца — адзін з самых маленькіх райцэнтраў Беларусі. Але колькі сённяшніх пасёлкаў і гарадоў таксама, як яна, два з паловай стагоддзя таму мелі гонар атрымаць Магдэбургскія права? Колькі населішчэй таксама, як яна, захавалі ў сваіх храмах Шчодравую ікону Божай Маці? Ці шмат хто з іх можа пахваліцца тым, што па іх вулках хадзіў Кастусь Каліноўскі — мяркуюць, што першыя нумары газеты паўстан-

КАМАРОЎКА: мяса на шашлык па-ранейшых цэнах, зеляніна да яго — па больш нізкіх

Апошні раз мы маніторылі цэны на асноўныя харчовыя тавары на сталічным Камароўскім рынку ў сярэдзіне чэрвеня. Зараз на зыходзе ўжо першая дэкада другога летняга месяца. Сёння мы крыху парухнем традыцыю і пачнём агляда цэнаў са свежай садавіны і агародніны (ну не ўсе ж з'ехалі ў вёску на адпачынак, праўда?). Вітамінная прадукцыя прадаецца ўжо масава. Параўноўваць цэны будзем у тых выпадках, дзе ёсць такая магчымасць: больш за тры тыдні таму не ўсё яшчэ было на паліцах гандляроў (а цяпер сёе-тое ўжо і адыходзіць), ды і першыя цэны на навіну — заўсёды вялікія. Так, клубніцы цяпер ідуць па 3,5—10 тысяч за кілаграм, абрыкоўкі — па 6,5—10,5 тысячы, персікі — па 5,5—9 тысяч, нектарыны — па 7—11 тысяч, чарэшныя — па 8—15 тысяч рублёў за кілаграм.

Кілаграм свежай птушкі на рынку сёння прапануюць па 15—20 тысяч рублёў, хоць прыкладна тры тыдні таму яна шла па 12—20 тысяч. А вась кроп не «зварухнуўся» — як прадаваўся па 10—15 тысяч за кілаграм, так і прадаецца. Істотна падарэжана зеляніна цыбуля. Калі апошні наш маніторынг засведчыў цэну на яе ў 2—5 тысяч, дык цяпер яна павялічылася за 3—6 тысяч за кілаграм. Бакажаны, наадварот, паставілі рэкорд у падзенні цэны. Параўнаўшы папярэднюю цэну ў 8—12 тысяч з цяперашняй — 5,5—7 тысяч. У тым жа кірунку да радасці пакупнікоў зменшылася і рознічная цэна на салодкі перац: 5,5—10,5 тысячы супраць колішніх 8—12,5 тысяч рублёў за кілаграм. Натуральна, спрадзілі чаканні і гуркі з памідамі. Першыя сёння на Камароўцы ідуць ужо па 1,5—2,5 тысячы (больш за тры тыдні таму было 1,8—8 тысяч), другія — па 3,6—7 тысяч (супраць папярэдніх 4—7,5 тысячы). Патаннела і радыска: з 2,5—5 тысяч да 2—4 тысяч за кілаграм. А вась ранняя капуста крыху «падрасла» ў цане, прычым па абедзвюх цэнавым «палках»: да 1360—2000 рублёў супраць ранейшых 1,3—1,6 тысячы рублёў за кілаграм. Часнок адчувальна «падскочыў»

па ніжняй цэнавай планцы — да 6 тысяч за кілаграм (быў раней 2380 рублёў), верхняя засталася ранейшай — 8 тысяч.

Бульба новага ўраджаю цяпер прадаецца на Камароўскім рынку па 1—3,2 тысячы за кілаграм, гэтак жа «новая» морква — па 2460—5000 рублёў, буракі — па 1650—3500 рублёў, цыбуля-рэпка — па 1850—3000 рублёў за кілаграм.

Яблікі і грушы, у параўнанні з нашым апошнім маніторынгам, «дабавілі» на тысячу рублёў па ніжняй цэнавай «палцы» і не «зварухнуліся» па верхняй — 3,5—8,5 тысячы і 6—8,5 тысячы рублёў адпаведна за кілаграм. Імпартны вінаград, наадварот, «скінуў» тую самую тысячу на «нізе», але «дабавіў» адразу дзве тысячы па «версе» — 7,5—13 тысяч. Па абедзвюх цэнавым пазіцыям за мінулы час істотна патаннелі бананы — 2,5—3,8 тысячы супраць ранейшых 3,8—4,2 тысячы. Лімоны «захавалі» «ніз» (4 тысячы), на 500 рублёў «падраслі» па «версе» (да 7 тысяч). Апельсіны цяпер на рынку можна набыць па 3,8—7 тысяч (было 3,5—7,5 тысячы), грэйпфруты — па 5,5—7,5 тысячы (ранейшы кошт склаўдаў 4,5—7,5 тысячы), мандарыны — па 6—8,5 тысячы рублёў (папярэдні цэннік быў 3,5—8,5 тысяч за кілаграм). Ківі працягвае час не змяняе цэну — 700—1000 рублёў за штуку. Ну што, вітамінамі запасіся, цяпер, як абцялілі, па мясных радах?

Зрукі па цане тут за мінулы час адбыліся, аднак яны не такія значныя — і па сумам, і па колькасці пазіцый, якія зракліся. Так, калі гаварыць пра свініну, дык падарэжана па «нізе» на 500 рублёў філе і грудзінка з сяміжана («верх» не змяніўся) — 18,5—22 тысячы і 11—15 тысяч рублёў за кілаграм адпаведна. Шыя (18—22 тысячы), кумпяк (14,5—19 тысячы), лататка (13,5—18 тысячы) захавалі кошту. Не падарэжана і салёная сала (грудзінка) — 13—19,5 тысячы за кілаграм. А вась свежае на тысячу рублёў «падрасла» па «нізе» — 7—12 тысяч рублёў. Цяляціна і ялавічына дэманструюць тыя ж тэндэнцыі, што і больш за тры тыдні таму — 18—28 тысяч і 12,5—26 тысяч рублёў за кілаграм.

Тэлесеткі У БАРЫСАВЕ ПАКАЖУЦЬ СЕРЫЯЛ МЯСЦОВАЙ ВІТВОРЧАСЦІ

Прэм'ера мастацкага шматсерыйнага фільма «Школа», які зняты тэлекампаніяй СКіФ у межах праекта па развіцці рэгіянальнага тэлебачання, адбудзецца 12 ліпеня ў адным з нальных клубаў Барысava. А ўжо з панядзелка першыя чатыры серыі будуць паказаны на канале СКіФ у Барысаве, Оршы, Віцебску, Полацку і Бабруйску. Усяго ж у меладраматычным серыяле 48 серый — або 3 сезоны. У найбліжэйшы час, наводле слоў прадзюсару праекта, заплаваныя пракат першых серый фільма і на іншых рэгіянальных тэлеканалах у Беларусі. Убачаць «Школу» і мінчане — на 8-м канале.

У аснове сюжэта серыяла — гісторыя няпростых стасункаў 17-гадовай дачкі мэра горада Запольска Жэні Бялецкай і яе новых аднакласнікаў. У маленькім правінцыйным гарадку дзесяці на постсавецкай прасторы віруюць вялікія жарсці. Вечныя праблемы ўзаемамарэння бацькоў і дзяцей, пошук новых сяброў, сяброўства і здрада, каханне і крмынал — чаго толькі не намаяшана ў гэтым фільме, як, зрэшты, і ў жыцці. Адметнасць серыяла — не толькі ў яго рэгіянальным паходжанні, але і ў некамерцыйнай скіраванасці праекта, які мае мэце абодзяць мясцовае тэлебачанне і культурныя рэсурсы горада.

У здымках бралі ўдзел акцёры аматарскіх тэатраў Барысava: Жэно сыграла Таяя Купеш, яе бацьку-мэра — Віктар Бабіцкі; у іншых ролях адзначыліся Яна Смаляга, Мікалай Табальчук, Андрэй Гілт, Аляксандр Кашчаеў... Таксама ў фільме многа аўтарскай музыкі, створанай аматарамі — маладымі музыкантамі з Мінска, Гомеля, Рыгі і нават Лондана. Зрэшты, праект падтрымалі і прафесіяналы ў сферы кіно: з Расіі прыехаў аператар-пастаноўшчык Вячаслаў Макареў, з Латвіі — кінааператар Андрэй Прыедзіцкі, майстар-класы па грэме і візажы далі мастакі-грэмеры кінастудыі «Беларусьфільм», а адну з роляў сыграў заслужаны артыст Беларусі Сяргей Журавель.

«Здымкі першых серый «Школы» пачаліся ў красавіку і доўжыліся прыкладна 3 тыдні, — узгадвае прадзюсар аднаіменнага праекта па развіцці рэгіянальнага тэлебачання Наталія Голава. — Плануем працяг з'явіцца вясенню ці зімой — пакуль што цяжка загадваць, бо ў нас практычна ва ўсіх членаў здымачнай групы ёсць асноўная работа, і трэба склаасці графік здымак так, каб пад усё падстроіцца...». Затое ўжо вядома, што беларускай «Школай» зацікавіліся за межамі Беларусі — ёсць дамоўленасці наект пракату серыяла ў Латвіі, Літве, Польшчы, у перспектыве — Швецыі і Ізраілі. І гэта пры тым, што праекту — усяго год!

Вікторыя ЦЕЛЯШУК. Фота з сайта праекта www.project-shkola.tv.

АРЭНДА «ЗАСТЫЛА» Ў ЧАКАННІ СТУДЭНЦКАГА АЖЫТАЖУ

ВНУ рэзервуюць для першакурснікаў кожнае чацвёртае месца ў сваіх інтэрнатах

Менавіта ў ліпені на жыллёвым рынку сталіцы спынілася амаль паўгодава тэндэнцыя па пантэнне арэнды кватэр. Сёння цэннік на арэнду невялікіх стандартных адна- і двухкамерных кватэр канчаткова стабілізаваўся, а ў асобных выпадках нават пачаў расці.

Попыт застаецца на мінімальным узроўні. Дзіўна, але стабілізацыя цэнаў арэнды назіраецца цяпер на фоне максімальнай прапановы самых розных тыпаў кватэр ва ўсіх мікрараёнах сталіцы, а з другога боку — амаль нульвога попыту на іх. Істотна патаннелыя за апошні час кватэры ўсё часцей здаюцца за продажу і накіроўваюцца ў сферу арэнды. А ў чэрвені і ў пачатку ліпеня патэнцыяльныя кватаранты яшчэ не спяшаюцца...

Паводле інфармацыі начальніка аддзела арэнды жылля сталічнага агенцтва «Час пік» Сяргея КАДОЛІ, сёння штодзённа 4-5 кліентаў выбіраюць сабе жыллё сярод 40—60 варыянтаў адна- і двухкамерных кватэр. Тут трэба адзначыць, што кожны дзень агульная база прапановы абнаўляецца прыкладна на 20—30 «свежых» кватэр.

Сярэдні кошт аднапакаёвак — 200 USD. Па такім цэнніку сёння ў Мінску здаецца большасць стандартных аднапакаёвых кватэр. Цяпер трэба добра пастарца (чытай — доўга чакаць), каб адшукаць не вельмі дрэнную аднапакаёўку за 180 долараў. Звычайна па такім кошце здаюць кватэры ў вельмі загаваным месцы ў Заводскім раёне або ў новабудоўлі без мэблі. Прыкметай гэтайга лета стала новая тэндэнцыя, калі кошт арэнды амаль не залежыць ад мікрарэаона горада. Нават недалёка ад цэнтру не вельмі якасныя «хрушчоўкі» ў старых дамах здаюцца не даражэй, чым за 210—220 долараў.

Сярэдні кошт арэнды двухпакаёвых кватэр складае каля 250 долараў плюс квартплата. Такі стабільны цэннік усталюваўся таксама ва ўсіх мікрарэаёнах сталіцы. Праўда, калі пашчасціць, то ў новых мікрарэаёнах на ўскраіну, дзе яшчэ не хапае сацыяльнай інфраструктуры, магчыма знайсці двухпакаёўку па кошце ад 200 да 250 долараў. Прыкладна на такім кошце прапануюцца двухкамерныя кватэры з дрэнным рамонтам, ці калі існуе ўмова вялікай перадаплаты. А вась бліжэй да цэнтру арэнда стандартнай двухпакаёўкі будзе каштаваць 270—300 долараў. Сапраўды якаснае двухпакаёвае жыллё ў зільных дамах па галоўным праспекце і ў раёне плошчы Перамогі каштуе ўжо ад 500 долараў і вышэй.

З'явіліся трохпакаёўкі па 250 USD. У апошнюю дэкаду чэрвеня на рынку арэнды з'явілася шмат танных трохпакаёвых кватэр. Увогуле цэннік усіх трохпакаёвак вагаецца ў межах ад 250 да 300 долараў плюс квартплата. Усё часцей стандартныя трохпакаёўкі нават у спальных раёнах прапануюцца па мінімальным кошце. Аднак тут трэба ўлічваць, што калі ў такой кватэры прапанаваны чатыры чалавекі, то камунальных плацяжы і зымовы перыяд могуць дасягаць 100 долараў і больш. Нагадаю, што звычайна квартплата аплатаецца кватарантам.

Сквапныя гаспадары чакаюць багатых студэнтаў. Яшчэ ў пачатку чэрвеня многія аналітыкі прагназавалі, што арэнда будзе ўстойліва таннець мінімум да сярэдзіны жніўня, калі мінімальны яе памер мог дасягнуць 150—160 долараў. Аднак гэтыга не адбылося. Так, па кожнай якаснай кватэры кліенты могуць таргавацца з гаспадарамі, але... Сёння танней за 200 долараў сваё жыллё прапануюць толькі адзінкі. Больш за тое, пры сур'ёзных зніжках арэнды гаспадары жылыя агаворваюць з кватарантам спецыяльныя ўмовы задачы кватэр. Гэтыя дамоўленасці прадугледжваюць аўтаматычнае павелічэнне цэнніку на жыллё ў тым выпадку, калі абудзецца падаражэнне арэнды непасрэдна на рынку.

НІ САБЕ, НІ ЛЮДЗЯМ

Хто і, галоўнае, навошта зліў дызельнае паліва з цыстэрны, якая стаіць на мекхавры КСУП «Патапаўскі» Буда-Кашалёўскага раёна? Адказ на гэтак пытанне зараз шукае міліцыя. На зямлю трапіла 2 тысячы 200 літраў гаручай вадкасці коштам 3,5 мільёна рублёў. Пакуль вядома толькі тое, што зламнік прабраўся на падахоўную тэрыторыю ноччу і, каб здзейсніць намер, адшукаў крапелныя балты фандавага злучэння цыстэрны. **Ірына АСТАШКЕВІЧ.**

Жыллё

Аб'ітурыенты-выдатнікі атрымаюць месца ў інтэрнатах абавязкова.

Між іншым самымя кемлівыя аб'ітурыенты ці (і) іх бацькі пачнуць шукаць неадарга і добрыя кватэры прыкладна ў другой палове ліпеня. Менавіта тады пачнецца невялікае ажыўленне рынку арэнды. Галоўная маса іншагородных студэнтаў пачне штурмаваць мінскі рынак арэнды з 10—15 жніўня да другой дэкады верасня. Якая па моцы будзе сёлета хваля бекватэрных навучэнцаў?

Эксперты рынку нерухомасці ўпоўняюць, што сёлета ў жніўні ў Мінску будзць шукаць кватэры і пакоі тысячы першакурснікаў і яшчэ большыя колькасці не зусім «зьялёныя» студэнтэў іных курсоў. Толькі флаганам вышэйшай навуцы наўраі краіны БДУ атрымае больш за 4,5 тысячы першакурснікаў. Прынамешца, што 1995 чалавек сёлета атрымаюць статус першакурснікаў дзённага бюджэтнага аддзялення і 2600 маладых людзей стануць студэнтамі-платнікамі. Больш за 3 тысячы студэнтаў атрымаюць вясенню БНТУ. Сёння цяжка сказаць, якая доля сярод першакурснікаў будзе прыпадаць на іншагородніх, аднак...

Дырэктар студэнцкага гарадка БДУ Міхаіл ЧАРАПЕННІКАў адзначаў рэдакцыі, што ўніверсітэт мае в дзейных студэнцкіх інтэрнатаў на 5404 месцы. Кожнае чацвёртае месца ў інтэрнатах рэзервуецца менавіта для першакурснікаў. Зразумела, што ўніверсітэт забяспечвае жыллё не ўсіх, а толькі каля 50 працэнтаў сваіх студэнтаў. Перавага (60—70 працэнтаў) тут давеча менавіта першакурснікам. Атрымаць месца ў інтэрнаце могуць як бюджэтнікі, так і платнікі. Галоўным крытэрыём першачарговасці на атрыманне месца ў інтэрнаце з'яўляецца колькасць балаў, якую паказвае аб'ітурыент. Потым, на іншых курсах, у інтэрнаце застаецца той, хто лепш вучыцца. Відавочна, што менавіта бюджэтнікі маюць больш высокія балы і ў першую чаргу атрымліваюць месца ў інтэрнатах. Прыкладна такі ж прынцып размеркавання месцаў у інтэрнатах існуе і ў іншых вышэйшых навуковых установах сталіцы. Згодна з заканадаўствам, месца ў інтэрнатах маюць большы высокія балы і ў першую чаргу атрымліваюць месца ў інтэрнатах.

Аднапакаёўкі могуць падаражэць на 20—40 USD. У выпадку, калі хваля попыту на кватэры будзе вельмі моцнай, то і цэны абавязкова пачнуць павышацца. Аднак улічваючы наступствы фінансавана крызісу, вельмі моцна скокнучы яны не павінны. Аналітыкі рынку арэнды жылля прагназуюць, што на працягу жніўня і часткова ў верасні стандартныя аднапакаёвыя кватэры ў спальных раёнах падражэюць да ўзроўню 2

Студэнткі гістфака Гродзенскага дзяржуніверсітэта імя Янкі Купалы Насця і Вераніка сваю першую практыку праходзіць на... беразе Нёмана ля вёскі Коматава. З традыцыйным для археалагаў інструментарыем — рыдлёўкай ды шуфлікам. Праца нечым нагадвае дзіцячыя забавы ў пясочніцы, але ж тут не гульня — навука! За першыя два дні дзяўчатам удалася натрапіць на асколкі старажытнага посуду, аднак вельмі хочацца знайсці нешта больш маштабнае, мажліва, нанакеннікі страляў. Ці мо, як ішма студэнт, пашаўце адкапаць сякерку часоў каменнага веку (першае-другое тысячгагоддзе да нашай эры)?

Пашукаваў азарт, кажучы дзяўчаты, яшчэ які! Рамантыка! А для загадчыка аддзела археалогіі першабытнага грамадства Інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Вадзіма Лакізы і яго калегі, дацэнта кафедры археалогіі і этналогіі гістфака Гродзенскага дзяржуніверсітэта імя Янкі Купалы Геннадзя Семенука, за плячымі якіх тысячы знаходак на самых розных аб'ектах, кожны чарговы артэфакт — гэта інфармацыя для рознаму, навуковым высноў і гіпотэзаў.

Ганарыцца глыбінёй нашых каранёў! У зоне будучай ГЭС цяпер займаюцца раскопкі каля 150 студэнтаў з Гродзенскага «купальскага» ўніверсітэта, БДУ, а неўзабаве да гэтай справы падключыцца і моладзь з Брэсцкага дзяржуніверсітэта. Помнік археалогіі, дзе працуюць Насця і Вераніка, мае назву «Коматава — 4».

Гэта шматкультурнае паселішча, дзе людзі ўпершыню з'явіліся ў эпоху неаліту, — тлумачыць Вадзім Лакіза. — Пра пятое тысячагоддзе да нашай эры пакуль казаць не будзем, але ўжо цяпер можам абсалютна дакладна сцвярджаць, што на гэтай стаянцы людзі былі ў канцы чацвёртага — пачатку трэцяга тысячгагоддзя да н.э. Увогуле ж, першыя жыхары на месцы сучаснай вёскі Коматава, якая з п'ярых крыніц вядома з пачатку XVI стагоддзя, пасяліліся значна раней, прыкладна 11 тысяч гадоў таму. Знойдзены адпаведныя артэфакты, у прыватнасці, разнастайныя крамяныя матэрыялы фінальнапалеаэтычнай свідрэйскай культуры, якія даюць уяўленне аб дзейнасці тагачаснага насельніцтва — паліваў на паўночнага аленя. Такім чынам, сённяшняе «коматаўскае» моцна і павінны ганарыцца глыбінёй сваіх каранёў.

Непадалёк ад гэтага паселішча размешчаны археалагічны помнік «Коматава-6» — стаянка першабытнага часу. А самая вялікая экспедыцыя працуе на левым беразе Нёмана ў раёне вёскі Кавальчы (назва старчаная, цяпер — Славічы). Там даследуюцца чатыры аб'екты, адзін з якіх, «Кавальчы-4», з'яўляецца адным з самых старажытных паселішчаў на тэрыторыі паўночна-заходняй Беларусі (да канчатковай апрацоўкі матэрыялаў вучоныя не спяшаюцца рабіць выніковыя высновы аб яго дакладным узросце). Дарэчы, некалькі гадоў таму на гэтай стаянцы былі знойдзены і цапяр захоўваюцца ў музеі БДУ фрагменты касцявых астанкаў маманта.

Нашу з Вадзімам Лакізам размову перапынае прыезд экскаватара. Як высвятляецца, побач з тэрасай, дзе працуюць гродзенскія студэнты, былі падытаваныя яшчэ адна пляцоўка для даследаванняў. Там выявілі сляды некалькі старажытнай пабудовы (мо карчымы альбо пераправы цераз Нёман?), аднак камусьці гэта паддалася фактам дробязным, і археалагічны аб'ект засыпалі зямлёй. І вось цяпер, калі ўзніклі прэтэнзіі, прыхэлілі аднаўляць, каб можна было працягнуць раскопкі. Здарэецца і так...

— Згодна з заканадаўствам у арыянах гісторыка-культурнай спадчыны, любячы зямляніны і будаўнічыя работы павінны ўзгадняцца з археалагамі, — падкрэслівае Вадзім Лакіза. — І вельмі добра, што кожнае

цае быць і сёлетні сезон. Расказваючы аб знаходках, Вадзім Лакіза быццам запрашае ў падарожжа па нашай гісторыі. Даўжынёй у 11 тысячгагоддзяў! Стаянкі першабытных людзей каменнага і бронзавага вякоў, паселішчы жалезнага веку і сярэднявечча...

Эпоху фінальнага палеаліту (12-11 тыс. да н.э.) характарызуюць вырабы з крэменю — нанакеннікі страляў, рэзцы, скрабкі, нажы, сякеры. У эпоху неаліту, сем тысячгагоддзяў таму, на тэрыторыі Беларусі з'яўляецца першая лляная кераміка. У канцы гэтай эпохі чалавек навучыўся апрацоўваць камень, свідраваць у ім адтуліны, і з'явіліся каменныя сякеры. А вось бронзавы век быў для тэрыторыі Беларусі, скажам так, са сваёй спецыфікай. Нягледзячы на такую назву, медны і бронзавыя вырабы было няшмат у сувязі з аддаленасцю ад асноўных крыніц гэтай сыравіны. Таму па-ранейшаму выкарыстоўваліся крэмень і камень.

— Крэмень, дарэчы, проста дзіўная сыравіна, — тлумачыць Вадзім Лакіза. — З яго налічыць прадцы раблялі любыя прылады працы,

Археалагічныя раскопкі ў раёне будаўніцтва Гродзенскай ГЭС могуць перавярнуць наша ўяўленне аб засяленні Прынямоння

ПЕРШЫЯ ЖЫХАРЫ НА МЕСЦЫ ВЁСКІ КОМАТАВА З'ЯВІЛІСЯ 11 ТЫСЯЧ ГАДОў ТАМУ

неякіга цяжару, які быццам толькі грошы ў іх забірае. Таму ў гэтыя вышэйшыя веку да нашай эры пачаўся разнапланавы раскопкі здабычы крамянёвай сыравіны ў шахтах. Дарэчы, у Ваўкавыскім раёне знаходзіцца ўнікальны комплекс крэмянедабывальных шахтаў, які, мяркую, трэба зрабіць даступным для турыстаў.

А ёсць жа яшчэ вырабы жалезнага веку, эпохі славіянізацыі тэрыторыі Беларусі! — Атрыманыя вільнянцы матэрыялы для навуковых аб'яўленняў, — значнае Вадзім Лакіза. — Яны могуць нават карэнным чынам змяніць нашу традыцыйнае ўяўленне аб засяленні Гродзенскага рэгіёна.

Вось такая, напрыклад, загадка: чаму на некаторых археалагічных аб'ектах звычайна знаходзіліся больш «старыя» культурныя пласты, а пад імі — на некалькі стагоддзяў маладзейшы? На думку Вадзіма Лакізы, гістарычная чаргоўнасць была парушана лагодна-кліматэчнымі фактарамі, з-за чаго старэйшыя пласты ўзросце пласты з верхніх тэрас спусліся на пазнейшыя. Акрамя таго, гэта сведчыць аб актыўным засяленні Гродзеншчыны і развіццю гаспадарчых у перыяд сярэднявечча. А знойдзеныя кераміка і жаночыя ўпрыгажэнні паказваюць на пэўную сувязь з суседнімі рэгіёнамі Польшчы і Літвы.

Можна таксама меркаваць і аб спецыялізацыі хатніх гаспадарак. У прыватнасці, на адным з аб'ектаў толькі ў аўдэторыі, а рэальна, на бываюць жыццёвы і інтэлектуальны досвед, вучацца з пашанай ставіцца да нашай спадчыны.

Летас у зоне будаўніцтва ГЭС знойдзілі больш за 20 тысяч артефактаў з керамікі, бронзы, жалеза — прадметы побыту, працы, палявання, культавыя рэчы, упрыгажэнні... Не менш «ураджайным» аб'я-

ГРДУ. Ёсць таксама дамоўленасць з РУП «Гроднаэнерга» па выніках археалагічных даследаванняў арганізаваць перасованую выставу найбольш каштоўных артэфактаў, а затым стварыць музейны пакой у будынку гідрэлектрастанцыі.

Зрэшты, зона будаўніцтва Гродзенскай ГЭС цяпер не толькі археалагаў-прафесіяналаў і студэнтаў-практыкантаў.

«Чорных» археалагаў больш, чым афіцыйных? Як ні дзіўна, але на сённяшні дзень Беларусі, маючы безліч не разгаданых таямніц у галіне археалогіі, амаль не рыхтуе прафесійных археалагаў.

— Так, ёсць кафедры археалогіі ў ВУНУ, — значнае Геннадзь Семянчук. — Аднак набор на гэтай спецыяльнасці звычайна абмежаваны і вось гэтыя, так рамантычна настроеныя студэнты скончаць гістфак і будуць працаваць пераважна ў школе. А працы ў галіне археалогіі знойсці не змогуць, бо не існуе дзяржаўнага заказу. Хача на сённяшні дзень археалагаў у краіне вельмі мала, усёго некалькі дзясяткаў, і яны, зразумела, не могуць ахапіць усю Беларусь.

І хто ж займе гэту нішу? На думку Вадзіма Лакізы, так званых «чорных» археалагаў сёння больш, чым афіцыйных.

— Гэта бяда. Дзе рабаванне нацыянальнага набытку Беларусі, і я не ведаю, чаму не прымаецца ніякіх рашэнняў на заканадаўчым узроўні. А гэта можа азначаць, што яшчэ ў эпоху сярэднявечча на гэтым паселішчы займаліся гадоўлія козаў.

Знаходкі на прынямонскіх берагах атрымаюць новую «прапіску» ў Гродзенскім гісторыка-археалагічным музеі, а таксама ў будучым музеі гістарычнага факультэта

археалогіі, якія разбураюцца «чорнымі» капальнікамі.

— У красавіку, калі распачаўся першы этап сёлетніх раскопак, да нас завялі дзве, як яны назваліся, аматары археалогіі, — расказвае Вадзім Лакіза. — З даволі дарагімі металадэтэктарамі і нямецкай картай гэтых мясцінаў. Яны нават пранавалі сваю даламогу студэнтам, а наўнасць металашукальнікаў і мэту візіту патлумачылі як хоць у вольны ад працы час. Цяпер давайце паглядзім на злышчэства, якое некалькі пазней было здзейснена ля вёскі Коматава. Бязлітасна пашкоджаны два помнікі археалогіі, якія, дарэчы, ўключаны ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў, а значыць, павінны ахоўвацца дзяржавай. Можна толькі здагадацца, чые рукі гэта учынілі — гэтых людзей, што так клапаціліся аб цяжкай працы студэнтаў-практыкантаў, альбо некага яшчэ.

Разам з Вадзімам Лакізам крочым на сярэднявечныя могілкі, якія знаходзіцца непадалёк ад археалагічных помнікаў, дзе цяпер працуюць студэнты. А вось і месца здзейсненага дзікуства — разрыта магіла ў памятнага каменя, надліс на якім сведчыць аб пахаванні XVIII стагоддзя. Невадможа, што знайшлі варвары, але скажы, чэрап кінулі яны непатрэбнае смецце. Мысцёвыя жыхары потым аднавілі магілу, але частку чалавечыя астанкі мы ўбачылі тая і цяпер... А непадалёк — яшчэ некалькі раскопак, дзе, мабыць, арудавалі з металашукальнікам, бо фрагменты старажытнай керамікі не зашквалілі...

— Аднавадзена артыкула супраць «чорных» капальнікаў у Крымінальным кодэксе Беларусі няма, — гаворыць Геннадзь Семянчук. — А ў законе аб ахове гісторыка-культурнай спадчыны — толькі агульныя словы. Былі выпадкі, што затрымаюць «чорнага» археолага, аштрафуюць на адну дзве «міні-малікі», а паслязастаў ён зноў пачае капаць. А трэба, каб адчувацца на пакаралі аднаго, двух, трох, дзесяці чалавек. Толькі тады спыніцца гэтае злышчэства нашоце на нашу гістарычную спадчыну.

Пакуль жа, калі, па сутнасці, няма ніякага супрацьдзеяння, умовы для «чорных» капальнікаў проста выдатныя. Скарбашукальніцтва сёння ўжо як ніколі нахалтал палявання ці рыбнай лупі. Праз інтэрнет можна набыць усё неабходнае — старажытныя карты, планы, схемы канкрэтных мясцінаў, тэхніку і экіпіроўку для пошуку. А арудаваць з металадэтэктарам могуць усё, хто не лянуецца...

Барыс ПРАКОПЧЫК. Фота Яраслава ВАНЮКЕВІЧА. Гродзенскі раён.

Загадкі гісторыі

НЕЙРОБІКА: ВАРУШЫЦЕ МАЗГАМІ

З дня ў дзень выконваюць адну і тую ж работу, нам становіцца ўсё цяжэй засяродзіцца на новым: паміць пагаршаецца, канцэнтрацыя ўвагі знікае, а некаторыя рэчы і зусім застаюцца незразумелымі... Каб гэтага не адбылася, мозг трэба трэнаваць.

Апошнім часам з'явілася новая сістэма практыкавання для паліяпшынення разуמוвай дзейнасці — нейробіка. Яе назва ўтворана ад слоў «нейрон» і «аробіка». Ад існых метадых яна адрозніваецца тым, што прымушае працаваць усё органы пацупаюць непрывычным для іх спосабам, каб стымуляваць зможы мозга ўтвараць асацыяцыйныя сувязі паміж рознымі відамі інфармацыі. Карацей кажучы, нейробіка — гэта гімнастыка для мозга.

Нейробіка неабходна для замацавання ўсім: дзецям — каб вучыцца канцэнтравацца і засвойваць новыя матэрыялы; дарослым — каб падтрымліваць сваю работу ў тонусе і папярэдзіць пагаршэнне паміць. Нейробічныя практыкаванні добрыя тым, што не патрабуюць спецыяльнай выдзеленага для іх часу. Імі можна займацца ў транспарце, у чарзе да доктара, у краме, на працы, падчас прыгатавання ежы і прычына душы — наогул, заўсёды, калі ёсць магчымасць прымысціць свой мозг не працаваць ухаласцуся.

СТЫМУЛУЕМ РАБОТУ МОЗГА

Новая дарога. Хадзіце на працу (у краму) новай, незнаёмай дарогай. Нават калі новы шлях будзе больш доўгім, нічога страшнага. Гэта не толькі станюча адаб'ецца на рабоце мозга, але і дапаможа падтрымаць строіннасць.

Заплюшчаныя вочы. Вечарам не ўключайце святло ў кватэры — хадзіце па пакоях па паміць. Гэта павышае канцэнтрацыю ўвагі. Таксама можна прымаць душ з заплушчанымі вачыма. Па прычыне таго, што вы нічога не бачыце, рэзка актывізуецца іншыя органы пацупаюць.

Змена рабачай рукі. Напрыклад, чысціце зубы не рабачай рукой, а той, якая менш актывная: калі вы праўша — левай рукой, калі ляўша — правай.

Новыя пахі. Купіце флакончык з рознымі эфірнымі алеямі або любыя пахныя прадметы. Кожную раніцу, калі толькі прачнуліся, удыхайце новы водар — гэта хутчэй «разбудзіць» мозг.

Мяніць гардэрб. Насіце розныя рэчы. Вучоныя даказалі, што ў залежнасці ад адзення ў чалавека мяняюцца не толькі яго адчуванні, але і склад думак.

Засвойце шрыфт Браіля (сістэма чытання і пісма для слепых) і мову жэстаў. Зрабіць гэта складана, але такія новыя незвычайныя рэсурсы вашы адчуванні. У мове жэстаў дастаткова вывучыць стандартныя фразы стасункаў: прывітанне, простыя пытанні, адказы.

Манеты. Навучыцеся адрозніваць манеты рознай вартасці толькі навомацкам. Практыкаванне карысна рабіць, калі вы каго-небудзь чакаеце.

Тэлевізар без гуку. Адключыце гук тэлевізара і, глядзячы на экран, спрабуйце аднавіць дыялог аб маналог. Калі выконваеце гэта практыкаванне з сябрамі, атрымаецца вельмі смешна і цікава.

Жартуйце. Прыдумвайце новыя жарты і анекдоты — вельмі займальна і карысна для мозга. Гэта не

толькі стымуюе разуמוваю актыўнасць, але і развівае здольнасць мысліць крэатыўна.

Новы тэмп. Гэта практыкаванне можна выконваць у выхадны дзень. Калі вы звычайна ўсё робіце марудна, пастарайцеся паскорыць тэмп у 2 разы. Калі вы і ў хвіліны не можаце паспадыць на месцы, прымысціце сябе ўсё рабіць няшпешна. Гэта патрабуе вялікай канцэнтрацыі.

Чытайце ўслых. Калі вы ў апошні раз дазвалялі сабе такую раскошу? А мову такія дзельнасці надзвычай карысна: падчас чытання ўслых актывізуецца столькі часткаў кары галаўнога мозга, колькі ніколі не прадуе пры чытанні самоту сабе.

Скажыце сабе: запомні гэта! Напрыклад, калі вас пазнамілі з чалавекам, прагаворыце самі сабе яго імя і загадзіце сабе яго запомніць. Так вы неўсвядомлена перавядзеце гэта інфармацыю ў статус большай важнай.

Знайдзіце матывацыю. Пастарайцеся ўявіць, чым чалавек, імя якога трэба запомніць, можа быць вам карысны ў будучыні. Пашук матывацыі будзе стымуляваць работу мозга, і запомніць імя будзе лягчэй.

Асацыяцыя. Выберыце 10 нерухомых рэчаў у вашым доме або офісе. Запомніце іх у пэўнай лядоўнасці (для гэтага трэба вывучыць заканамернасці). У будучыні, калі вам трэба будзе запомніць які-небудзь асіс, асацыяцыя кожны пункт спісу з гэтымі прадметамі. Калі трэба будзе ўспомніць спіс, проста прайдзіцеся вачыма па 10 выбраных прадметаў.

Вывучыце замежныя мовы. Гэта самы неспраўдлівы чынам актывізацыі паміць і развівае асацыяцыйнае мысленне. Стане лягчэй запамінаць не толькі замежныя словы, але і факты са штодзённага жыцця, якія раней патрабавалі пастаяннага напамінення.

Запамінайце нумары тэлефонаў. Для пачатку вывучыце нумары тэлефонаў тых, з кім вы кантактуеце часцей за ўсё. Затым пачніце запамінаць нумары менш важных людзей. Паглядзіце на нумар, адвардыце вочы, паўтарыце лічы самі сабе — і так да той пары, пакуль нумар канчаткова не адкладзецца ў паміць. Надалей непатрэбныя тэлефоны з-за непатрэбнасці забудуцца — і гэта нармальна. Голюнае — пратрымаць у паміць інфармацыю кожны бы некалькі дзён.

Атрымлівайце асалоду ад жыцця. Не бойцеся новых адчуванняў. Калі ваша жыццё цячэ адносна спакойна, адпраўцеся ўпаў па горныя рэках. Калі ж у звычайным жыцці вы стаміліся ад шалёнага рытму і пастаяннага напружання, аддаце тудзень і наладзьце сабе «сваё дзедзіннасці». Можна выехаць на прыроду, на дачу. Бярэчы, воль яшчэ адна скарбінца нейрабічных практыкаванняў. Капанне ў зямлі, догляд кветак і дрэў, праполка градак цудоўна ўпісваюцца ў сістэму нейробікі.

Як бачым — нічога складанага, ці не так? А колькі такіх практыкаванняў можна прыдумаць самім? Усяго толькі і трэба — уключыць фантазію. Старэйцы ўнесці ў сваё жыццё больш разнастайнасці. Актывнае, поўнае новых адчуванняў і эмоцый жыццё дазволіць вам захаваць яснасць разуму на доўгія гады.

Падрыхтавала Вольга ЦЫБУЛЬСКАЯ.

Здароўе на талерцы

ЦАРЫЦА СТАЛА — БУЛЬБА МАЛАДАЯ

У кожнай сям'і на стале перыядычна з'яўляецца гэты карысны плод, які праверма на лічыцца другім хлебам. Але гэта шчыра і ежалярства, якое даўно прызнана афіцыйнай медыцынай. Даказана, што чалавек можа доўга пражыць, харчуючыся адной бульбай, бо ў яе клубнях змяшчаецца ўсё, што неабходна нашаму арганізму, — бялкі, тлушчы, крухмал, клетчатка, лекцыны, арганічныя кіслоты, вітаміны, мінеральныя рэчывы і г. д.

У бульбах толькі ёсць практычна ўсе амінакіслоты, якія сустракаюцца ў раслінна, у тым ліку і незамежным. Калі вы з'ядзеце сучасную норму вараўнай бульбы — 300 грамаў ў дзень, то цалкам забяспечыце сваё арганізм вугляводамі, каліем і фосфарам. У 100 грамах клубняў маладой бульбы ўтрымліваецца да 20 мг вітаміну С. (Пры захоўванні бульбы колькасць вітаміну С паступова знікае. Звычайна да вясны ў яе клубнях застаецца трэць прашлапачатковага ўтрымання аскарбінавай кіслоты.)

Клятчатка бульбы не раздражняе спісітую страўніку і кішчэчнік, таму вараўна бульба можа есці нават у перыяд абвастрэння гастрыту і язвы. Бульбяны крухмал зніжае ўтрыманне халестэрыну ў печані і сываротцы крыві, гэта значыць валодае антисклератычнай уласцівасцю. Бульба змяшчае шмат калію, які дапамагае выводзіць лішнюю вадкасць з арганізма, а гэта важна для людзей з хворым сэрцам, ныркамі і аматарамі выпіць. (Дарэчы, калі зусюсць спіртное бульбай, то раніцай не будзе асабліва ачыненага выгляд.)

Маладая бульба багатая на бялках і вугляводах. Гэта моцныя антисканданты. Яны падаўжаюць нам маладосць, перашкаджаюць развіццю пухлін, ахоўваюць асуды і ўмацоўваюць сценкі клетак.

Свежэжытнуты бульбяны сок здзімае запаленне, аказвае спазмаклічэнае, гаючае, магчагоннае і агульнаўмацавальнае дзеянне. Акрамя таго, ён павінае артралічэны шк, палічае галяўны боль, мае паслабляльны эфект. Прымяняюць яго таксама пры метзарызме, пякютцы, мляносці.

З рэцэптамі прыгатавання бульбяных страў выдзелена мноства кніг, і практычна ўсе яны пачынаюцца словамі «бульбу абарбаць...». І зусім дарэмна. Пры варцы абарванай бульбы страваецца каля 14—15 працэнтаў яе карысных уласцівасцяў, калі ж варыць бульбу ў мундзіраж — страціце складуць усёго 0,1—0,2 працэнта. Мо менавіта ў лупіне і пад ёй — у тонкім паверхневым слоі — ўтрымліваецца максімум карысных рэчываў і ферментаў, якія садзейнічаюць эфектыўнай рабоце страўніка-кава-кішчэчнага тракта і добраму засваенню ежы.

Спітнулю з выгляду бульбы можна ператварыць у выдатны прысмак і падаваць нават вельмі важным гасцям. Вось, напрыклад, вараўная бульба са свежым калорыям. Здаецца, куды ўво праасей? А ўсё роўна пальчыкі абліжаш! А маладая бульба з дэбэтай брынай і пяршучкай? Або з сырам і кіслым малаком? Або тушаная са смятанай ці вяршмак? І сытна, і на карысць здароўю.

Увага! Адзіным супрацьпаказаннем да прыгатавання бульбы ў мундзіраж з'яўляецца алкаголі аднаўленне — гэта горкае і адваітае рэчыва, якое надапазваецца ў лупіне пад уздзеяннем святла і пры доўга захоўванні. Асабліва мнго саляніну ўтрымліваецца ў пазеллянай і парослых клубнях. Такую бульбу толькі варыць, толькі добра ачысціўшы ад лупіны, інакш гэтае рэчыва можа выклікаць харчовае атручэнне.

ШАШЛЫК З АГАРОДНІНЫ

Вазьміце: бульбы — 200 г, морквы — 100 г, цыбулі-рэпкі — 50 г. Бульбу і моркву нарэжце кружамі таўшчыняй 0,5—1 см, цыбулю — кольцамі. Нанавіце падрыхтаваную агародніну на шампур, чаргуючы бульбу, цыбулю, моркву. Гэты агародніны «шашлык» загарніце ў фольгу і запячыце ў духоўцы. Падавайце ў гарачым выглядзе з таматным соусам, пасаліўшы і паперчыўшы на смак.

Доктар адкажа

На наступным тыдні дзяржурьць на «гарачы» лініі Міністэрства аховы здароўя (222 70 80) плануецца:

13 ліпеня — гадоўны ўрач 8-й мінскай гарадской паліклінікі Валлянціна Мікалаўна САВІЛАВА.

14 ліпеня — гадоўны ўрач 12-й мінскай гарадской паліклінікі Алена Аляксандраўна ЛАБУНОВА.

15 ліпеня — гадоўны ўрач Рэспубліканскага клінічнага шпітэля інавады Вялікай Айчыннай вайны Інса Браніславаўна МАСЛАВА.

16 ліпеня — гадоўны ўрач Мінскага абласнога скурна-венералагічнага дыспэнсара Людміла Аляксандраўна КАЛАСКОВА.

17 ліпеня — загадчык навукова-арганізацыйнага аддзела РНПЦ анкалогіі і медыцынскага радыялогіі Наталля Мікалаўна АНТОНЕНКАВА.

Інфарм-укол

ДА АЛКАГАЛІЗМУ — ПРАЗ ПОШУК НАВІЗНЫ

Нават пры высокай ступені спадчыннай схільнасці да алкагалізму меры прафілактыкі могуць быць дзейнымі. Калі ў дзіцці ёсць прамыя сваякі, хворыя на алкагалізм, неабходна ўсяляк імкнуцца да таго, каб забяспечыць дзіцяці хатні спакой, не вярта рана аддаваць яго ў школу, прымушаць да не цікавых яму заняткаў. Важна, каб дзіця атрымлівала задавальненне ад сваёй дзейнасці і пераадолення перашкод, якія павінны быць па сілах. Псіхалагі называюць такі стан «пацупіць кампетэнтнасці» або «я магу!».

Мяркуюць, што ў падмурку розных відаў залежнасці хаваецца такая псіхалагічная рыса, як пошук навізны. Алкагалізм бачкоў можа выклікаць схільнасць, а неспрыяльнае асяроддзе — падштурхнуць да алкаголю, наркатыкаў або азартных гульняў. Якое менавіта з гэтых парушэнняў сфарміраваліся ў будучыні — залежыць ад індывідуальнасці. У гісторыі хворых на алкагалізм, наркаманію і гульняўнамі часам сустракаюцца адны і тэй жа апісанні парушэнняў развіцця асобы: змяняльнасць нестабільнасць, схільнасць да дэпр

Падраздзяленне выра-
вальнік МНС выклікалі жыхары аднаго з гродзенскіх дамоў, занепакоеныя тым, што дзеці ўбачылі ў двары ... змяю.

Праўда, прыняць меры па адлове змяі не ўдалося, бо яна не стала гэтага чакаць і схавалася пад фундаментам будынка. Але ў Гродзенскім заапарку жыхарам дома паралі не хвалявацца, бо, хутчэй за ўсё, у гэтым выпадку гэта была бясхрышчавая мядзведка альбо вуж. Менавіта іх часцей за ўсё можна сустрэць на дачах ды і ў горадзе. А ядавітыя змеі тут госці рэдкія.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

КОЖНАМУ СВАЯ ДОЛЯ...

У Гомелі папярэдзяць крадзеж грашовых сродкаў у памеры 60 мільянаў беларускіх рублёў, які планавала здзейсніць група асобаў па папярэдняй дамоўленасці.

Як паведаміла прэс-служба ўпраўлення КДБ па Гомельскай вобласці, у склад групы ўвайшлі генеральны дырэктар ААТ «Гомельскі домабудавальны камбінат», начальнік будаўнічага ўпраўлення і падначаленыя яму начальнік аддзела аднаго з гомельскіх будаўнічых трэстаў. Грамадзяне падазраюцца ў тым, што выкарыстоўвалі пэўныя схемы, каб здзейсніць крадзеж грашовых сродкаў прадпрыемстваў.

Праверка выявіла, што кіраўнік домабудавальнага камбіната заключыў з будаўнічым упраўленнем дагавор на выкананне дэмантажных работ, значна завысіўшы іх каштарысную вартасць.

У сваю чаргу дырэктар будаўнічага ўпраўлення разам з падначаленым яму начальнікам аддзела заключылі дагавор субпадраду з камерцыйнай фірмай — быццам бы на выкананне часткі дэмантажных работ. Дагавор быў фіктыўным, бо фірма не трэба было нічога рабіць, акрамя як атрымаць на свой разліковы рахунак грошы за быццам бы выкананыя работы. Такім чынам сродкі павінны былі быць абнаўлены і трапілі б у распараджэнне махлярнай тройцы.

У выніку такіх дзеянняў у руках адказных асобаў павінна было апынуцца каля 60 мільянаў беларускіх рублёў, якія заставалася б толькі падзяліць. Кожны з падазроных быў затрыманы супрацоўнікамі ўпраўлення КДБ Рэспублікі Беларусь па Гомельскай вобласці з доказамі злачынства пры атрыманні сваёй «доля».

Зараз супраць генеральнага дырэктара ААТ «Гомельскі домабудавальны камбінат» узбуджана кримінальная справа па артыкулах «Крадзеж шляхам злоўжывання службовымі паўнамоцтвамі». Супраць яго «партнёраў» — па артыкулах «Пакушэнне на злачынства» і «Крадзеж шляхам злоўжывання службовымі паўнамоцтвамі».

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ГОД НА ГОД НЕ ПРЫПАДАЕ

Вясной доўгі час стаяла засухлівае надвор'е, і калі б яшчэ нейкі тыдзень, то палі моцна прыпаліла б. Але пайшлі дажджы на радасць селяніну, ды неўзабаве тая радасць змянілася трывогай, бо лье штодня ўжо два месяцы.

У в. Люсіна Ганцавіцкага раёна заліло прысцядзібныя участкі і ўраджай «плакаў». А вуліца ў в. Покры Брасцкага раёна пасля навалыцы ператварылася за паўгадзіны ў імкліваю раку. У першыя дні ліпеня «захлынуўся» Кобын, а ў Камянецкім раёне за адзін дзень выпала месячная норма ападкаў. І такі малюнак па ўсёй Брэстчыне.

«У гэтым годзе нагаладаемся, — ўпэўнена заявіла знаёмая пенсіянерка, — паглядзіце, што з бульбай стала».

Бульбу моцна пашкодзіла фітафтора і пажаданана ўраджаю не будзе, бо апрацоўкі сітуацыю кардынальна не выправяць. Толькі папярэдка свой уадак «Хомам», як сыхануў праз нейкую гадзіну дождж, і трэба назаўтра ўсё пачынаць спачатку.

Сваю бульбу я апрацоўваў тройчы, а вынік, можна сказаць, нулявы. Але адначасна адзін момант. З бульбай, дзеяла цікаваці, даводзіцца эксперыментаваць — які гатунак найлепшы. У мяне на дачы пасаджана восем гатункаў — усёго дзве соткі. І самы надзейны з ранніх сарту паказваў сябе самы стары, які ўжо гадоў дваццаць саджаем. Не ведаю нават яго назвы. Бульба ружовая, прадаўгаватая, яшчэ ні разу не падляла. А вось Фрэнка была няўстойлівай да фітафторы — пацарнела першай. Яна ў нас толькі другі сезон, і думалася, што дасць добры ўраджай. Высталі Журавіна, Беларуская позняя ды яшчэ пару гатункаў.

Для бульбы сёлетні сезон стаўся экстрамальным, бо фітафтора не прыйшла з туманам напрыканцы ліпеня, як заўсёды, калі шкода ад яе ўжо невялікая, а наведаная на месца раней, падчас цвіцення. І не дзіўна, што, адкапаўшы корч бульбы, назіраеш жмень «лясных арэхаў», хоць пад некаторымі гатункамі ўсё ж клуноў ёсць.

Між іншым, галандцы не чакаюць, калі на іх бульбу наваліцца фітафтора, а з году ў год сістэматычна

Грэцкія арэхі

апрацоўваюць бульбу, і не толькі яе, а мы спадзяёмся — раптам пранясе.

З другім хлебам сапраўды не пашанцавала, але гаварыць пра голад, вядома ж, не выпадзе, бо ўсё ж нас корміць не толькі бульба, а і збожжа. Безумоўна, бульба — важны прадукт, але ж калі будзе высокім ураджай пшаніцы і жыта, то ўсё абыйдзеца.

ДЗЕЦІ ПАТАНУЛІ

У Прыпяці вадалазы знайшлі целы 8-гадовага хлопчыка і 11-гадовай дзяўчынкі. Як паведамілі ў прэс-службе УУС Гомельскага аблвыканкама, у міліцыю з заявай аб прапацы дзвюх дзяцей звярнуліся жыхаркі Мазыра 1973 і 1975 гадоў нараджэння. Маці разам з дзецьмі загаралі на беразе ракі. Дзеці патанулі ў некалькіх метрах ад месца адначыню ў раёне будаўніцтва Мазырскага веслярнага канала. Як паведаміў вядучы спецыяліст Гомельскай абласной арганізацыі «Беларуская рэспубліканская таварыства выратавання на вадзе» Сяргей КАСЦЮЦЭНА, гэтае месца не абсталявае для купання. Больш таго, там наляраўдні працаваў эміснардад, таму ля берага шмат ямаў, у адну з якіх і трапілі дзеці. А ў вадзе — ля вёскі Калаткевічы ў Пстрыкаўскім раёне патануў 8-гадовы хлопчык.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Буякі

А ўраджай сёлета не горшы, па ўсіх прыкідках, чым у мінулым годзе. На Брэстчыне ўжо пачалося жыццё — у самых заходніх раёнах. Першыя цэнтнеры намалалі ў Пружанскім, Брэсцкім, Кобрынскім... І ўраджай не з горшыш. Напрыклад, у ААТ «Відамлянскае» Камнецкага раёна ўзялі з гектара на 40 цэнтнераў ачымяно. Не рэкордны намалот, але істотны. Калі ўсталяюцца сонечнае надвор'е, то будзем з добрым хлебам. Дарчы, на Брэстчыне трэба ўбраць збожжавыя з 400 тысяч гектараў.

Год на год не прыпадае, але сёлетні — не самы горшы ў плане дажджлівасці. Гадоў дваццаць таму мачыла ўсё лета, ды і ночы былі халодныя — +7-10°C. І нават у той год на палях ды агародах быў ураджай.

А 2009 год цёплы. Калі ноччу тэмпература дасягае +18°C, то яшчэ не бяда.

Нягледзячы на псімістычны прагноз — дождж, дождж і дождж, на маёй дачы ўжо два дні — ні кроплі, і агарод увачавідкі веселее, прыгажэе. Бо якім бы год ні быў, а нешта родзіць. Восі і сёлета ўраджай на ягады. Клуноўці, чарніц, суніц, малін хапае — няма на сваім агародзе, то выпраўляйся ў лес. Вуць на рынку ад ягад сталы гнуцца, і цана невысокая. Ёсць прадаўцы і, пакупнікоў хапае.

Прыемна паглядзець і на свой ураджай. Такого багата грэцкіх арэхаў я не памятаю. Дрэва імі ўсыпана. Былі гады, што ніводнага арэха, здаралася сабраць і па некалькі кашоў. Але лепш усё ж пачакаць да восені. Толькі б гэтыя арэхі ды на маладыя зубы...

У мінулым годзе пасадзіў буякі, і сёлета кусцікі ўсыпаныя ягадамі. Зацвілі і журавіны.

А калі паглядзіць, як буе капуста, то душа радуецца. І з агуркамі будзем, ды і цыбуля яшчэ трымаецца.

З яблыкамі сабае, але вінаград ёсць. Праўда, у мінулым годзе ён застаўся несабраным — не выспеў. Адуць і з віном выйшла напруга. Восі сёлета я не стую чакаць, што будзе з таго вінаграду, а пусціў клуноўці на віно. Не атрымаецца віно — магчыма, будзе нешта больш моцнае. Ды і ўвогуле — ідзе дождж ці не, урадзіла бульба ці не вельмі, а цудоўна, што жывеш. Так добра пад дожджым думаецца...

Сымон СВІСТУНОВІЧ. Фота аўтара.

Крынічка

Рубрыку вядзе Валіяціна ШПЛЮСКАЯ, тэл. 285 88 81 № 21 (310)

Захварэлі парэчкі

«На лістах чырвоных парэчак з'явіліся чырвона-бурыя плямы, што гэта за хвароба такая і як не лячыць?»

Марыя Асіповіч, г.п. Заслаўе.

Мяркуючы па ўсім, гэта — антракноз. Хвароба парэчак усё віды парэчак.

Прыкметы хваробы з'яўляюцца на лістах і чаранках, радзей на маладых парэчках. Вясной на лістах утвараюцца дробныя бурыя плямы з чорнымі бугаркамі, паступова плямы зліваюцца, лісты робяцца бурмы, засыхаюць і рана ападаюць. Часам моцна паражоныя кусты стаяць голымі ўжо ў жніўні. На чаранках і плоданожках фарміруюцца бурныя язвачкі, а плоды пакрываюцца чорнымі глянцаватымі плямамі і ападаюць.

Як можна змагацца з хваробай? Спецыялісты раяць пры першых прыкметах захворвання паражоныя лісты абарваць і спаліць.

Акрамя гэтага, пры выяўленні прыкмет захворвання куст парэчкі можна апрацаваць медным купарвасам або прэпаратам Хом (40 г на 10 л вады).

На працягу лета пры моцным развіцці захворвання не перашкоджаць апырсаць куст 1-працэнтнай бардоскай вадкасцю: да цвіцення, адразу пасля цвіцення і потым праз два тыдні. Пры гэтым трэба апрацаваць і ніжні колы ліста.

Не мядзведзь, а мядзведка

«Многа шкоды прыносіць пражорлівае насякомае мядзведка. Спрабаваў ставіць бутэлькі з лівам, чуў, што яны любяць гэты напой і можна тады іх знішчыць, калі яны збяруцца разам. Відца, мядзведкі на нашым участку абіякаваць да алкаголю. Як яшчэ можна з імі змагацца?»

Мікалай ІВАНОВ, Карэліцкі раён

Бяда, калі на прысідзібным участку заведзецца мядзведка, — няма выратавання ўсходам і асабліва расадзе. А пазбаўціцца ад яе складана, нават хімічнымі спосабамі. Але працягла і ўпарта барацьба паміж агароднікамі і гэтымі пражорлівымі насякомымі працягваецца. Восі метады, якімі дзеляцца агароднікі.

«Вясной мультчыроў расаду шалупіннем ад яек, сабраным за цэлы год, бо яго многа трэба, — расказвае агароднік, — Мультчыроў расаду, каб абараніцца ад мядзведкі. Спачат-

Дагадзіце перцу

Каб раслінам перцу было ўтульна, трэба ахоўваць яго ад ветру. Можна перцу стварыць кулісы з дапамогай высарокслых таматаў, кукурузы, бабоў, або абгардзіць грядку з перцам з бакоў плёнчанай сценкай вышыняй 80—100 см.

У адкрытым грунце асноўнае ўтварэнне плодаў у перцу ідзе з канца ліпеня — пачатку жніўня. У сувязі з гэтым вельмі важна даглядаць расліны трэба накіраваць на тое, каб правільна і своечасова падрыхтавацца да масавага плоданашэння. А з першых плодаў, якія завязаліся ўжо ў чэрвень-ліпені, можна атрымаць якаснае насенне для наступнага ўраджаю.

***

Часта паўстае пытанне: ці трэба абрываць першыя кветкі на раслінах перцу? Спецыялісты кажуць, што ва ўмовах нашага непрацягла лета рабіць гэта не варта. Хоць абрыванне першых кветак крыху забяспечыць павышэнню агульнай ураджайнасці, аднак яна ж прывядзе і да больш позняга выспявання першых плодаў.

Не спяшаючыся зрываць першыя плоды, якія не дасягнулі поўнай спеласці. Не забывайцеся, што лішняя траўманаванне адбываецца на плоданашэнні, а ў неадспелага плода плоданожка дрэнна зрываецца, і вы можаце ненаўмысна зламаць сцябло разам з завязямі.

ненадоўга, — казала яшчэ адна шчырая агародніца. — Толькі калі набылі прынаду Шторм, тады яны сышлі з участка. Раскладвалі вясной за тыдзень да высадкі расады на глыбіню 3—5 см, праз кожную паўметра па норках мядзведкі. Добра ўтрамбавалі хадзі і палівалі грядку. Прынада робіцца вільготнай, расліна моцна пахнуць і прыцягвае шкодніка. Пасля тагож «пачастункі» амаль усё мядзведкі гінулі. А так, што заходзілі з суседняга участка, мы «кармілі» праз два тыдні».

Гомельскі абласны тэрытарыяльны фонд государственного имущества

проводит 11 августа 2009 г. аукцион по продаже объектов недвижимости государственной собственности и на право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества

Лот № 1
Капитальные строения (промышленная площадка № 2 Хойникского завода гидроаппаратуры):
● цех № 1 инв. № 343/С-27666,
● цех № 2 инв. № 343/С-27667,
● стальной цех инв. № 343/С-27668,
● склад хранения металла инв. № 343/С-27669,
● котельная инв. № 343/С-27705,
● право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества.

Сведения о предмете аукциона: здания кирпичные и из навесных газосиликатных панелей, общей площадью 5044,6 кв.м.
Местонахождение: Гомельская обл., Хойникский р-н, г. Хойники, ул. К. Маркса, д. 25.
Условия использования — для размещения объектов производственного назначения.
Земельный участок — 2,5494 га. Срок аренды земельного участка — 10 лет.

Условия аукциона: торги по данному лоту проводятся в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 27 февраля 2007 г. № 108. К участию в торгах допускаются негосударственные юридические лица и индивидуальные предприниматели на условиях:
● осуществления покупателем предпринимательской деятельности на данном объекте не менее 5-ти лет;
● создания не менее 3-х дополнительных рабочих мест;
● запрещения покупателю продажи, иного отчуждения объекта до выполнения им условий договора купли-продажи.

Начальная цена единого предмета аукциона — 13 284 570 рублей, в т.ч. имущества — 175 000 рублей, права заключения договора аренды земельного участка — 13 109 570 рублей.
Задаток, вносимый участником, — 1 000 000 рублей.

Продавец: имущества — дочернее республиканское унитарное предприятие «Хойникский завод гидроаппаратуры» республиканского унитарного предприятия «Гомельский завод «Гидропривод», тел. (02346) 3 06 77; права заключения договора аренды земельного участка — Хойникский райисполком, тел. (02346) 2 21 15.

Лот № 2
Капитальное строение, инв. № 332/С-17226 и на право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества.
Сведения о предмете аукциона: здание административно-хозяйственное (контора), облещ. пл. 240,2 кв.м, стены сборно-щитовые обложены кирпичом, перекрытия деревянные, кровля шиферная, год постройки — 1975.
Местонахождение: Гомельская область, Житковичский район, Червоненский с/с, пос. Червонное.

Условия использования — может быть использовано под открытие производств, социально-бытового назначения.
Земельный участок — 0,0681 га. Срок аренды земельного участка — 25 лет.
Начальная цена единого предмета аукциона — 11 921 424 руб., в т.ч. имущества — 11 864 694 руб. (снижена на 20 %), права заключения договора аренды земельного участка — 56 730 руб.
Задаток, вносимый участником, — 600 000 рублей.

Продавец: имущества — ПРУП «Строительномонтажный трест «Белтопливострой», пос. Колодичи Минского района, ул. Чкалова, 51, тел. (017) 508 02 93; права заключения договора аренды земельного участка — Житковичский районный исполнительный комитет, г. Житковичи, ул. Зенгельса, 4, тел. (02353) 2 20 85.

Организатор аукциона — фонд «Гомельоблимушество», г. Гомель, проспект Ленина, 3, контактные телефоны (0232) 70 14 72, 74 90 27.
Аукцион проводится 11 августа 2009 г. в 11.30 по адресу: г. Гомель, проспект Ленина, 3.

Саргі — гэта гучыць прыгожа

Гэтымі днямі айчыныя аматары цацягунцы цыгарэты атрымалі новую марку прадукцыі з лаганічнай назвай Саргі. Навінка атрымала сваё адраджэнне на флагане айчынага тытунёвага рынку ГТФ «Нёман» дзякуючы кантрактнай вытворчасці беларускага прадпрыемства з вядучым сусветным аператарам у сваёй галіне «Брыціш Амерыкан Табак».

Новая распрацоўка выпушчана ў дзвюх версіях — Саргі Rosso і Саргі Azzuro, і з'яўляецца цыгарэтамі сярэдняга цэнавага сегмента — 1900 рублёў за пачак.

На прэс-канферэнцыі, прысвечанай прэзентацыі новага прадукту ГТФ і БАТа, было адзначана, што прадукцыяны супрацоўніцтва абодвух бакоў у рамках рэалізацыі дзяржаўнай праграмы імпарта-замішчэння ідзе ўжо 4 гады. За гэты час у Гродне наладжаны выпуск больш як паўтара дзясятка найменняў цыгарэт ЗП «Брыціш Амерыкан Табак Трэйдінг Компані».

— Зараз зроблены чарговы крок да сумеснай работы з вядучым сусветным аператарам на тытунёвым рынку — запуск новай маркі цыгарэт Саргі фармату Superslims, — сказаў генеральны дырэктар ААТ ГТФ «Нёман» Юрый Чарнышоў. — Вытворчасць Саргі будзе здзяйсняцца на новым сучасным абсталяванні, што дазволіць і ГТФ, і ЗП БАТ у чарговы раз пацвердзіць высокі ўзровень кантрактнай вытворчасці міжнародных брандаў.

Кар.»Звязды».

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении аукциона по продаже объекта республиканской собственности

Лот № 1	
Предмет аукциона	Изолированное нежилое помещение инв. № 400/D-89918
Место нахождения объектов	г. Гродно, ул. Победы, 27
Начальная цена предмета аукциона, тыс. рублей	598 400,000 тыс. руб.
Сумма задатка, тыс. рублей	59 840,000 тыс. руб.
Продавец недвижимого имущества (наименование, тел.)	Открытое акционерное общество «Гродноторгстрой» Контактные телефоны: (80152) 54 20 40; 51 14 83
Характеристика объектов недвижимого имущества	Изолированное нежилое помещение расположено на трех этажах жилого здания, год постройки — 1964 г., 1983 г., объем 2959 кв.м, площадь помещения 768,3 кв.м. (в том числе 216,3 кв.м — 1 этаж, 222,4 кв.м — 2 этаж, 236,0 кв.м — 3 этаж, 93,6 кв.м. — подвал). Наружные и внутренние стены — кирпичные, перегородки — кирпичные, гипсокартонные плиты, перекрытия — ж/б плиты, кровля совмещенная рулонная, полы — линолеум, ламинированные, керамическая плитка, окна — стеклопакеты, двери — одно и двухпольные, деревянные. Имеется центральное отопление, электроснабжение, водопровод, канализация, горячее водоснабжение, телефон. Фактическое физическое состояние продаваемого объекта удовлетворительное. Имущество обременено договором аренды на срок до 15.07.2024 года
Условия использования недвижимого имущества	Прекращение использования объекта на срок не более 6 месяцев
Организатор аукциона (наименование, адрес, тел.)	Гродненский областной территориальный Фонд государственного имущества (Фонд «Гродноблимушество»), 230023, г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39, тел.: (8 0152) 74 53 86, 72 15 29, 74 53 82 (время работы с 8.30 до 13.00 и с 14.00 до 17.30, кроме выходных и праздничных дней)

1. Аукцион состоится 13 августа 2009 года в 10.30 по адресу: 230023, г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39.
2. Заявления на участие в аукционе принимаются Организатором аукциона по 7 августа 2009 года до 16.00 по адресу: г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39, кабинет 6.
3. Аукцион является открытым, участниками торгов могут быть граждане Республики Беларусь, юридические лица и индивидуальные предприниматели Республики Беларусь, а также иностранные инвесторы.
4. К заявлению прилагаются следующие документы:
- заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет Организатора аукциона — Фонда «Гродноблимушество» № 364290000187, МФО 152101752 в филиале 400 Гродненского областного управления ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 500044549;
- индивидуальным предпринимателем — копия свидетельства о государственной регистрации и его подлинник для заверения его копии организатором торгов;
- юридическим лицом — доверенность, выданная представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), а также копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица и их подлинники для заверения их копий организатором торгов;
- иностранным юридическим лицом, иностранной организацией, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств, иностранным государством и их административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организацией — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов, выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на русский или белорусский язык;
- представителем иностранного инвестора — легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности иностранного

инвестора, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на русский или белорусский язык;
- представителем гражданина Республики Беларусь или индивидуального предпринимателя — доверенность.
При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане, физические лица (граждане Республики Беларусь и лица без гражданства), постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, представители иностранных инвесторов предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность. Руководителю юридического лица просьба иметь документ, подтверждающий его полномочия.
5. Не допускается одновременное участие в торгах по одному и тому же предмету торгов заинтересованных лиц: физические лица, состоящие в близком родстве (родители, дети, родные братья и сестры, дед, бабка, внуки), или в отношении свойств (близкие родственники супруга), или в браке в соответствии с законодательством; юридические лица, участники (акционерами) которых выступают один и те же физические и (или) юридические лица; юридические лица, в уставном фонде которых один и те же юридические или физическое лицо имеет долю и тому же предмету торгов заинтересованных лиц: физические лица, состоящие в близком родстве (родители, дети, родные братья и сестры, дед, бабка, внуки), или в отношении свойств (близкие родственники супруга), или в браке в соответствии с законодательством; юридические лица, участники (акционерами) которых выступают один и те же физические и (или) юридические лица; юридические лица, в уставном фонде которых один и те же юридические или физическое лицо имеет долю и тому же предмету торгов заинтересованных лиц: физические лица, состоящие в близком родстве (родители, дети, родные братья и сестры, дед, бабка, внуки), или в отношении свойств (близкие родственники супруга), или в браке в соответствии с законодательством; юридические лица, участники (акционерами) которых выступают один и те же физические и (или) юридические лица; юридические лица, в уставном фонде которых один и те же юридические или физическое лицо имеет долю и тому же предмету торгов заинтересованных лиц: физические лица, состоящие в близком родстве (родители, дети, родные братья и сестры, дед, бабка, внуки), или в отношении свойств (близкие родственники супруга), или в браке в соответствии с законодательством; юридические лица, участники (акционерами) которых выступают один и те же физические и (или) юридические лица; юридические лица, в уставном фонде которых один и те же юридические или физическое лицо имеет долю и тому же предмету торгов заинтересованных лиц: физические лица, состоящие в близком родстве (родители, дети, родные братья и сестры, дед, бабка, внуки), или в отношении свойств (близкие родственники супруга), или в браке в соответствии с законодательством; юридические лица, участники (акционерами) которых выступают один и те же физические и (или) юридические лица; юридические лица, в уставном фонде которых один и те же юридические или физическое лицо имеет долю и тому же предмету торгов заинтересованных лиц: физические лица, состоящие в близком родстве (родители, дети, родные братья и сестры, дед, бабка, внуки), или в отношении свойств (близкие родственники супруга), или в браке в соответствии с законодательством; юридические лица, участники (акционерами) которых выступают один и те же физические и (или) юридические лица; юридические лица, в уставном фонде которых один и те же юридические или физическое лицо имеет долю и тому же предмету торгов заинтересованных лиц: физические лица, состоящие в близком родстве (родители, дети, родные братья и сестры, дед, бабка, внуки), или в отношении свойств (близкие родственники супруга), или в браке в соответствии с законодательством; юридические лица, участники (акционерами) которых выступают один и те же физические и (или) юридические лица; юридические лица, в уставном фонде которых один и те же юридические или физическое лицо имеет долю и тому же предмету торгов заинтересованных лиц: физические лица, состоящие в близком родстве (родители, дети, родные братья и сестры, дед, бабка, внуки), или в отношении свойств (близкие родственники супруга), или в браке в соответствии с законодательством; юридические лица, участники (акционерами) которых выступают один и те же физические и (или) юридические лица; юридические лица, в уставном фонде которых один и те же юридические или физическое лицо имеет долю и тому же предмету торгов заинтересованных лиц: физические лица, состоящие в близком родстве (родители, дети, родные братья и сестры, дед, бабка, внуки), или в отношении свойств (близкие родственники супруга), или в браке в соответствии с законодательством; юридические лица, участники (акционерами) которых выступают один и те же физические и (или) юридические лица; юридические лица, в уставном фонде которых один и те же юридические или физическое лицо имеет долю и тому же предмету торгов заинтересованных лиц: физические лица, состоящие в близком родстве (родители, дети, родные братья и сестры, дед, бабка, внуки), или в отношении свойств (близкие родственники супруга), или в браке в

«КУЛЬТУРА ВЫТВОРЧАСЦІ І ЭКАНОМІЯ

ПОБАЧ КРОЧАЦЬ...»

У арматурным цэху працуюць Іна АСІПОВІЧ, Галіна ЛЕОНЧЫК, Мікалай ГАПАНОВІЧ, Андрэй ГРЭК, Дзмітрый ЧАРНУШЭВІЧ.

Калі цяперашні крызіс і вымушае практычна ўсіх гаспадарнікаў уціскаць свае выдаткі ды нарэшце звяртаць неабходную ўвагу да пытанняў ашчаднага гаспадарання, пытанню эканоміі — часам, здавалася б, і зусім дробязных (і ў гэтым плане варта аддаць належнае таму ж крызісу), то на Слуцкім сельскім будаўнічым камбінатце, які ўваходзіць у сістэму прадпры-

емства «Мінскаблсельбуд» і з'яўляецца яго даччыным прадпрыемствам, можна лічыць, ступілі на гэты клапатлівы шлях загодзя, яшчэ раней. Як добра вядома, тое ж ашчаднае гаспадаранне пачынаецца менавіта з дробязяў, да якіх, як правіла, рукі ў многіх гаспадарнікаў і не даходзяць: ды якія дробязі, калі ў галаве амаль адны аб'ёмы ды працэнтны...

ня — магутнасцю 55 і 110 кілават, пры гэтым з разлікам на тое, каб вар'іраваць іх магутнасцямі ў залежнасці ад таго, колькі паветра прадпрыемству патрэбна на той ці іншы час. Энергаспажыванне зменшылася амаль у 3 разы.

Дырэктар прадпрыемства Сяргей КАРЗАЙ.

Тады ж, на той час, неабходна дапамогу аказаў і Мінскі абласны выканаўчы камітэт, які спецыяльна разгледзеў пытанне па вывадзе камбіната з крызісу і з уздзелам якога былі распрацаваны неабходныя мерапрыемствы.

Муж і жонка Дзмітрый і Алеся КУРДЗЮКІ працуюць зваршчыкамі ў арматурным цэху. Слесар кацельні Дзмітрый ДЗЯЧОК абслугоўвае новае абсталяванне. На здымку ўверсе: свечасова атрымліваюць прадукцыю завода яе шматлікія заказчыкі. Многім з іх прадпрыемства дастаўляе яе ўласным аўта-транспартам, нядаўна тут набылі новыя 20-тонныя панэлявозы.

Як на камбінатце эканомяць

Прыдзем па неабсяжымых цэхах Слуцкага сельскага будаўнічага камбіната — тут толькі арматурны цэх разам з фармовачным займаюць паўтара гектара. Праўда, перад гэтай экскурсіяй варта ўдакладніць: асноўны від прадукцыі Слуцкага камбіната — жалезабетонныя вырабы і канструкцыі, якія ідуць на узвядзенне пабудовы пераважна сельскагаспадарчага прызначэння (яшчэ тут выпускаюцца пенаполістырол і пенаполістыролбетон), прычым гэтыя жалезабетонныя вырабы налічваюцца тут да тысяч найменняў. Гэта рознай канструкцыі і розных памераў жалезабетонныя фермы, балкі, калоны, пліты перакрывацця, фундаменты і г.д.

Пачнём нашу экскурсію з фармовачнага цэха, найбольш «бруднага» на падобных вытворчасцях, на якіх нярэдка можна ўбачыць зарослыя бетоннае формы, шматкі бетону ў самых розных месцах... Чысціня і парадак у фармовачным цэху Слуцкага камбіната, ніякіх бетонных нарастаў і напываў на формах і фармовачных пастах. А ўсім рэшткам бетону, якія неплазбежна з'яўляюцца на такіх вытворчасцях, знаходзяць тут годнае прымяненне, скідаючы іх у формы для прыгатавання фундаментных блокаў. «Культура вытворчасці і эканомія побач крочаць», — зазначаў дырэктар камбіната Сяргей Карзай, які паказваў нам сваё прадпрыемства.

У арматурным цэху рэжць метал ды зварваюць з яго сеткі і каркасы, якія і служаць потым асновай для жалезабетонных вырабаў. Вядома, а калі рэжучы — значыць тут жа і адходзі, і ў невялікай колькасці. Раней усе яны ішлі ў металалом, радыючы такім чынам яго зборшчыкаў. Яўна пазбавілі

іх гэтага задавальнення цяпер — цяпер усе рэшткі металу, тыя ж адходы зварваюцца паміж сабой у стрыжні ды каркасы і таксама ідуць у справу.

На Слуцкім будаўнічым камбінатце ідуць паўторна на перапрацоў-

Пагрузка гатовай прадукцыі.

ку, а значыць зноў-такі — у справу ж, нават кавалачкі пенаполістыролу, якія з'яўляюцца падчас яго вытворчасці і разразаання на пліты вялікіх сфармаваных блокаў.

Гэта, так бы мовіць, наконт дробязяў, якія, між іншым, ужо адразу задаюць калектыву (любому) правільны кірунак. А вось, нягледзячы, больш адчувальны рэсурс. Падчас наведвання намі цэха па выбары пенаполістыролу ў ім стаяла мёртвая цішыня, цых не працаваў.

— Аднак, атрымліваецца, і вас закрануў крызіс? — запыталіся мы ў начальніка цэха Пятра Антоненкі.

Ды не, справа была зусім у іншым, і датычылася яна ўсё той жа эканоміі. На камбінатце ёсць свая кацельня, у якой выпрацоўваюць пару. Апошняя патрабавання не мала, яна ідзе як на прапарку жалезабетонных вырабаў, так і на працэс утварэння лёгкіх порыстых гранулаў пенаполістыролу. Пры гэтым у кацельні ўстаноўлены два невялікія катлы і адзін вялікі. Дык вось, на камбінатце выбралі такі графік падачы пары (асобна на жалезабетонныя вырабы і на пенаполістырол), які дазваляе задзейнічаць катлы, у летні перыяд, менавіта невялікія катлы, гэтыя значыць адносна невялікія магутнасці. Карацей кажучы, падачу пары на жалезабетон і на пенаполістырол размеркавалі на працягу працоўнага дня такім чынам, каб не адчувалася і яе дэфіцыту, і каб не трэба было грэць вялікі кацёл. А для гэтага далялося зручыць пачатак змены для працоўнай цэха пенаполістыролу — тут цяпер пачынаюць яе ў 12 гадзін дня.

Як адзначаюць на камбінатце, эфект ад такога зручнага графіку — значны. Зразумела, для выпрацоўкі пары намянога менш выдаткоўваецца паліва.

— Мы выканалі ўсе мерапрыемствы, якія планавалі, па эканоміі энергасурсаў, — расказаў галоўны энергетик камбіната Уладзімір Фёдарав. — Пры ўсім гэтым асноўным для нас з'яўлялася адсыці ад надзвычайна энергаёмістых кампрэсараў магутнасцю па 430—440 кілават (а прадпрыемства ня мала спажывае не толькі пары, але і паветра). Купілі два новыя, сучас-

зана ўжо, паціху ішла да поўнага развалу. Заказаў на жалезабетонныя канструкцыі амаль што не было; як цяпер на прадпрыемстве зазначаюць, выжывалі ў асноўным за кошт вытворчасці пенаполістыролу.

Гэтай, з дазволу, дзейнасці калектыву спадарожнічалі вельмі зразумелыя стратнасці ды вялізныя, шматмільённыя даўгі. Яшчэ не пра такую далёкую гісторыю гэтай дзейнасці даволі ярка свядчыць такі факт: на камбінатце ў адным з неспрыяльных для яго гадоў вырабілі ўсяго каля 1700 кубаметраў жалезабетону. За ўвесь год. Для параўнання: цяпер на ім вырабляюць 3 тысячы «кубоў» за месяц...

У 2004 годзе камбінат і ўзначаліў цяперашні кі-

рунак, у тым жа годзе камбінат падключыў да выканання дзяржаўнай праграмы па узвядзенні ў гаспадарчыя краіны малочнатаварных фермаў, прычым у Мінскай вобласці вырашылі ўвесці свае адпаведныя аб'екты да першага кастрычніка гэтага года. Што датычыцца Слуцкага будаўнічага камбіната, ён выканаў сваю частку праграмы яшчэ ў красавіку, забяспечыўшы ў выніку неабходнымі канструкцыямі ўсе распачатыя жывёлагадоўчыя комплексы.

Як на камбінатце клапоцяцца пра перспектыву

У сувязі з адзначанай праграмай Слуцкі будаўнічы камбінат

Панэлі слускай вытворчасці добра захоўваюць у будынках цяпло. Забяспечваецца гэта за кошт успеленага полістыролу, які закладваецца ў іх пры фармаванні. На гэтых здымках вы бачыце начальніка цэха па выбары пенаполістыролу перад фармаваннем панэлі.

рунак, Сяргей Карзай (дарэчы, на той час даўгі камбіната перавышлі мільярд рублёў). А разам з ім сюды неяк прыйшлі і добрыя заказчы.

— Ужо адразу паставілі для сябе мэту: трэба было некалькі узвядзенняў калектыву, а значыць ужо на самым пачатку патрэбны былі хоць нейкія вынікі, — гаворыць Сяргей Карзай. — Калі прыняў камбінат, на ім жалезабетонныя вырабы выпускалі за месяц на 1,5—2 умоўныя пабудовы, цяпер жа выпускаем — на 12—13, і без асаблівага напружання. Пачалі, па сутнасці, з крэдытаў ды, адпаведна, з змены і набывання самага неабходнага для нармальнай работы абсталявання, з рэканструкцыі...

наведала высокае «начальства»: прэм'ер-міністр краіны і міністр сельскай гаспадаркі — пацікавіліся наконт адпаведных магчымасцяў калектыву. Пацікавіліся, ацанілі гэтыя магчымасці станоўча, а яшчэ зазначылі наконт якасці: «задавальняе». А вось дырэктар цяпер даводзіць (у прыватнасці наконт плітаў перакрывацця, ці, дакладней, форму па іх або так званых матрыц) ды не зусім задавальняе, вунь, глядзіце, паверхня

яшчэ ён дадаў: — Трэба ўдасканальвацца, трэба адпавядаць не толькі свайму, больш мяккім патрабаванням, але і больш высокім патрабаванням, якія існуюць за мяжой...

Аднак з якім прыціслам сказа на гэта? Ці не націліся тут на замежны рынак?

— А раптам не стане ў Беларусі работы? — працягваў дырэктар. — Людзей жа набралі, трэба іх карміць, трэба плаціць падаткі. А

Як на камбінатце працавалі раней

Аднак, наўпэўна, ужо даўно варта сказаць пра былыя моц і добрую папулярнасць Слуцкага сельскага будаўнічага камбіната і яго былы заняпад, калі ён, па сутнасці, знаходзіўся на мяжы амаль што поўнага развалу. У свой час ён быў сярод пяці такіх жа прадпрыемстваў, такога ж профілю, якія мелі статус саюзнага прагрэсіўнае на той час італьянскае абсталяванне, задзейнічаны прагрэсіўныя тэхналогіі. А потым Слуцкі будаўнічы камбінат стаў нікому не патрэбны, абсталяванне на ім устарэла і амаль поўнасцю зніслася. Словам, справа, як ска-

раўнік, Сяргей Карзай (дарэчы, на той час даўгі камбіната перавышлі мільярд рублёў). А разам з ім сюды неяк прыйшлі і добрыя заказчы.

Вось такі сад прыгажэе на тэрыторыі прадпрыемства. Галоўны бухгалтар Наталля НЕСЦЯРЭНКА са сваімі калегамі Зой ДУДКО, Аксанія ДУДКО, Святланай ЖУКОўСКАЙ, Надзеяй БУРЛАКОВАЙ, Святланай ЯРТАЙ, Людмілай КАШПЕРКАЙ.

Іван БАРАНОЎСКИ. Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА. УНП 690019432

Кожны на прадпрыемстве робіць свой неабліг уклад у агульную справу калектыву. На здымках: фармоўшчык Сяргей БЕЛАВУСАУ, зваршчыца Жанна КАРЛА, начальнік арматурнага цэха Пётр ПЕНЯЗЬ, начальнік вытворча-тэхнічнага аддзела Аляксандр ВІТКО (каля новага высокаэфектыўнага кампрэсара, які дазваляе эканоміць электраэнергію).

о проведении аукциона по продаже объектов республиканской собственности и права заключения договоров аренды земельных участков для обслуживания продаваемого недвижимого имущества

Лот № 1	
Предмет аукциона	Капитальное строение инв. № 430/С- 723 (здание физкультурно-оздоровительного комплекса, проезды и площадки асфальтобетонные площадью 2206,37 кв.м, отстойник ливневой канализации, канализационная сеть фекальная керамическая протяженностью 90,4 м.п., ливневая канализация протяженностью 9,0 м.п., тепловая сеть протяженностью 94,7 м.п., водопроводная сеть хозяйственная питьевая протяженностью 129,0 м.п., линия электропередачи протяженностью 146,2 м.п., канализационная сеть фекальная чугунная протяженностью 19,4 м.п., канализационная сеть (ливневая) трубопровод безнапорный протяженностью 16,5 м.п., многолетние насаждения в кол-ве 32 шт.) и право заключения договора аренды земельного участка
Место нахождения объектов	Гродненская обл., г. Новогрудок, ул. Индустриальная, 6
Начальная цена предмета аукциона, тыс. рублей	671031,122 тыс. руб.
Сумма задатка, тыс. рублей	67 103,000 тыс. руб.
Продавец недвижимого имущества (наименование, тел.)	Дочернее унитарное предприятие «Автобусный парк № 5» республиканского автотранспортного унитарного предприятия «Гроднооблавтотранс» Контактные телефоны: (8 015 97) 2 14 02; (8 0152) 77 03 05
Характеристика объектов недвижимого имущества	Здание физкультурно-оздоровительного комплекса – 1988 года постройки, одноэтажное, объем – 5675 куб.м, площадь застройки – 913 кв.м, общая площадь 991,5 кв.м, фундамент - бутобетонный, стены и перегородки - кирпичные, перекрытия – железобетонные, кровля - совмещенная рулонная, полы – бетонные, плиточные, линолеум. Внутри здания находится два плавательных бассейна, внутренняя отделка – облицовка кафельной плиткой, покраска, окна одинарные остекленные, стеклоблоки. К зданию подведены: водопровод, теплоснабжение, горячее водоснабжение, канализация, электроснабжение. Проезды и площадки асфальтобетонные – 1984,1985,1989 годов постройки – площадью 2206,37 кв.м, асфальт толщиной 40 мм. с бортовым камнем. Отстойник ливневой канализации – 1988 года постройки, объем 331,2 куб. м, наружные стены и перегородка – железобетонные. Канализационная сеть фекальная – 1988 года постройки, протяженностью 90,4 м.п., керамические трубы диаметром 300 мм. Ливневая канализационная сеть – 1988 года постройки, протяженностью 9,0 м.п., асбестоцементные трубы диаметром 300 мм. Тепловая сеть – 1988 года постройки, протяженностью 94,7 м.п., стальные трубы диаметром 150 мм. Водопроводная сеть хозяйственная питьевая – 1988 года постройки, протяженностью 129 м.п, стальные трубы диаметром 150 мм. Линия электропередачи – 1988 года постройки, протяженностью 146,2 м.п., напряжением 0,4 кВ, подземной прокладки, 2 кабеля марки ААШВ; Канализационная сеть фекальная чугунная – 1988 года постройки, протяженностью 19,4 м.п., чугунные трубы диаметром 100 мм. Канализационная сеть (ливневая), трубопровод безнапорный – 1988 года постройки, протяженностью 16,5 м.п., асбестоцементные трубы диаметром 300 мм. Многолетние насаждения – 1990 года посадки, деревья – 31 ед. (березы, клены, дуб, липы, кустарник – 152 м.п.). Фактическое физическое состояние продаваемых объектов удовлетворительное.
Условия использования недвижимого имущества	Ремонт фасада и благоустройство территории в течение 3-х лет с момента заключения договора купли-продажи
Информация о земельном участке (площадь, срок аренды)	Земельный участок с кадастровым номером 424350100001000261 площадью 0,9252 га, срок договора аренды – 50 лет
Условия использования земельного участка; ограничения по его использованию	Осуществление победителем аукциона в двухмесячный срок после принятия решения райисполкомом о предоставлении ему земельного участка государственной регистрации права на земельный участок; получение в установленном порядке разрешения на проведение проектно-изыскательских работ и разработки строительного объекта в срок, не превышающий 2 года, осуществление строительства объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Ограничения в использовании на площади 0,1864 га (перечень № 6 в охранных зонах линий электропередачи напряжением свыше 1000 вольт)

Лот № 2	
Предмет аукциона	Здания и сооружения деревообрабатывающего цеха: капитальное строение (рампа с навесом) инв. № 410/С-18436, капитальное строение (лесопильный цех) инв. № 410/С-18266, капитальное строение (навес) инв. № 410/С-20961, капитальное строение (цех АВМ с навесами) инв. № 410/С-18265, капитальное строение (мощение) инв. № 410/С-18537, капитальное строение (ограждение) инв. № 410/С-18539, капитальное строение (накопительная площадка) инв. № 410/С-18540, капитальное строение (водопроводная сеть) инв. № 410/С-18541, капитальное строение (канализация) инв. № 410/С-18542, капитальное строение (сеть электроснабжения) инв. № 410/С-18543, капитальное строение (опоры поддерживающие) инв. № 410/С-19118, капитальное строение (тарный цех (цех деревообработки)) инв. № 410/С-18263, капитальное строение (цех технологической щепы) инв. № 410/С-18264, капитальное строение (лесопильный цех) инв. № 410/С-18262, капитальное строение (лесопильный цех (здание под пилораму)) инв. № 410/С-17727, капитальное строение (цех витаминной муки) инв. № 410/С-18268, оборудование (в количестве 47 инвентарных номеров) и право заключения договора аренды земельного участка
Место нахождения объектов	Гродненская область, Волковысский район, Волковысский с/с, д. Замковая
Начальная цена предмета аукциона, тыс. рублей	468 276,202 тыс. руб.
Сумма задатка, тыс. рублей	46 827,000 тыс. руб.
Продавец недвижимого имущества (наименование, тел.)	Государственное лесохозяйственное учреждение «Волковысский лесхоз» Контактные телефоны: (8 015 12) 4 31 72, 2 26 96; 2 12 31
Характеристика объектов недвижимого имущества	Рампа с навесом – сооружение, примыкающее к тарному цеху, 1988 года постройки, общей площадью 204,1 кв. м, фундамент бутобетонный, полы бетонные, стены – металлические столбы, кровля шиферная, электроосвещение – наружная проводка. Лесопильный цех – отдельно стоящее одноэтажное здание с накопительными площадками, 1981 года постройки, общей площадью 64,5 кв. м, объемом 181 куб. м, фундамент бутобетонный, полы дощатые, стены частично кирпичные, частично дощатые, перекрытия деревянные, кровля шиферная двускатная, электроосвещение – открытая проводка. Навес – отдельно стоящее сооружение, 1989 года постройки, общей площадью 141,4 кв. м, полы бетонные, стены – металлические столбы, кровля шиферная. Цех АВМ с навесами – цех АВМ с пристройкой, навесом на бетонных столбах, навесом на металлических столбах и холодной пристройкой, 1985 года постройки, общей площадью 1261,8 кв. м, объемом 7141 куб. м, фундамент бутобетонный, стены и перегородки кирпичные, частично из блоков, перекрытия железобетонные, кровля шиферная, полы бетонные, электроосвещение – открытая проводка. Мощение – асфальтобетонный проезд и цементобетонная площадка, 1988 года постройки, общей площадью 6500,2 кв. м. Ограждение – сборное сооружение из железобетонных панелей на железобетонных столбах, 1986 года постройки, протяженностью 3,3 м, и ограждение деревянное на деревянных и железобетонных столбах, 1987 года постройки, протяженностью 634,1 м. Накопительная площадка – отдельно стоящее сооружение с кирпичным ограждением под оборудованием и рельсами типа Р15, 1981 года постройки, общей площадью 153 кв. м, материал покрытия площадки – бутобетонный монолит. Водопроводная сеть 1969 года прокладки, ПВХ, протяженностью 91,9 м, способ прокладки – подземный. Канализация – выпуск канализации из тарного цеха с колодезем-отстойником, 1969 года прокладки, протяженностью 1,1 м. Сеть электроснабжения – 1978 года прокладки: кабельная линия электропередачи протяженностью 738,2 м и воздушная линия электропередач с наружным освещением протяженностью 280,7 м. Опоры поддерживающие – 23 железобетонные опоры, 1981 года постройки. Тарный цех (цех деревообработки) – одноэтажное отдельно стоящее здание с холодной пристройкой и бытовыми помещениями, 1972 года постройки, общей площадью 307,6 кв. м, объемом 2315 куб. м, фундамент бутобетонный, полы бетонные, стены кирпичные, перекрытия железобетонные, кровля совмещенная, имеется водопровод, канализация и электричество (открытая проводка). Цех технологической щепы – отдельно стоящее одноэтажное здание 1979 года постройки, общей площадью 39,6 кв. м, объемом 264 куб. м, фундамент бутобетонный, стены кирпичные, кровля шиферная односкатная. Лесопильный цех – отдельно стоящее одноэтажное здание с подвалом, 1981 года постройки, общей площадью 554,4 кв. м, объемом 3619 куб. м, фундамент – железобетонные блоки, полы бетонные, стены кирпичные, перекрытия – железобетонные плиты, кровля шиферная двускатная, электроосвещение – открытая проводка. Лесопильный цех (здание под пилораму) – отдельно стоящее одноэтажное здание с подвалом и площадкой для готовой продукции, 1969 года постройки, общей площадью 150,9 кв. м, объемом 506 куб. м, фундамент бутобетонный, кровля шиферная, двускатная; электроосвещение – открытая проводка. Цех витаминной муки – отдельно стоящее одноэтажное здание 1985 года постройки, с холодной пристройкой, навесом (1997 года постройки) и накопительной площадкой, общей площадью 402,9 кв. м, объемом 1431 куб. м, фундамент бутобетонный, полы бутобетонные, кровля шиферная двускатная, электроосвещение – открытая проводка. Фактическое физическое состояние продаваемого имущества удовлетворительное. Оборудование: рама лесопильная вертикальная одноэтажная модели Р63-4Б; пилорама модели Р63 4А; лесорама модели Р63 4Б; транспортёр; бункер для опилок; станок брусующий модели ТТ-2/1000; транспортёр модели ТСНВ-1; аспирационная установка УОС-3; устройство для удаления стружки модели ОС-1700; станок для переработки горбыля модели ZRN-51 в комплекте с пилами; станок круглопильный модели ЦМ-120; станок деревообрабатывающий модели ЦА-2А; автомат разводной; станок заточной модели ОУ-1; станок заточной модели ТЧПН-4; автомат заточной; станок фрезерный заточной; станок заточной для пил с твердым сплавом; станок для заточки круглых и рамных пил и плоских ножей модели ТЧПН6 с вентилятором и устройством для забора и выброса металлической стружки; установка модели УР-121; калорифер; станок многопильный для бруса «Ласасет» с околорамным оборудованием; транспортёр поперечный – накопитель для бруса; роликанг продольный для бруса со сбрасывателем; станок торцовочный 4-шпиндельный; продольный транспортёр-накопитель для досок и бруса; станок многопильный модели «Банани» с роликангом; машина упаковочная; вентилятор; тележка Я-20-ФТВ-1600; тележка Я-20-ФТВ-1600; станок торцовочный с пилами в комплекте; станок торцовочный; установка вентиляционная пылеулавливающая модели УВП-5000 (стружко-отсос); станок многопильный модели WP-150x4P с пилами в комплекте, с бревнотаской, с двумя роликангами; станок обрезной модели ДКО-55 с роликангом; бункер для опилок; вентилятор; тележка гидравлическая Я-20-ФТВ-1600; тележка гидравлическая Я-20-ФТВ-1600; калорифер; автопогрузчик 4081, инв. № 01244227; автопогрузчик; транспортёр ценной; кран-балка опорная; бункер стальной 10 куб м.; оборудование сетей электроснабжения – разьеднитель РЛНД-10-200 У1 3-х полюсный, бокс монтажный БМ-60 400х600, автоматический выключатель АП-50
Условия использования недвижимого имущества	Капитальное строение (лесопильный цех) инв. № 410/С-18266 – создание не менее 2 рабочих мест и вовлечение в хозяйственную деятельность в течение 1 года с момента заключения договора купли-продажи; капитальное строение (цех АВМ с навесами) инв. № 410/С-18265 – создание не менее 3 рабочих мест и вовлечение в хозяйственную деятельность в течение 1 года с момента заключения договора купли-продажи; капитальное строение (тарный цех (цех деревообработки)) инв. № 410/С-18263 – создание не менее 4 рабочих мест и вовлечение в хозяйственную деятельность в течение 1 года с момента заключения договора купли-продажи; капитальное строение (лесопильный цех) инв. № 410/С-18262 – создание не менее 3 рабочих мест и вовлечение в хозяйственную деятельность в течение 1 года с момента заключения договора купли-продажи; капитальное строение (лесопильный цех (здание под пилораму)) инв. № 410/С-17727 – создание не менее 3 рабочих мест и вовлечение в хозяйственную деятельность в течение 1 года с момента заключения договора купли-продажи; капитальное строение (цех витаминной муки) инв. № 410/С-18268 – создание не менее 4 рабочих мест и вовлечение в хозяйственную деятельность в течение 1 года с момента заключения договора купли-продажи
Информация о земельном участке (площадь, срок аренды)	Земельный участок с кадастровым номером 420880905601000017 площадью 2,8662 га, срок договора аренды – 50 лет
Условия использования земельного участка; ограничения по его использованию	- использование земельного участка для иных производственных целей, деятельность которых не оказывает вредное воздействия на окружающую среду; - получение в установленном порядке разрешения Волковысского райисполкома на проведение проектно-изыскательских работ и разработку строительного проекта на строительный объект в срок, не превышающий двух лет; - осуществление строительства объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией; - осуществление в двухмесячный срок после принятия решения Волковысским райисполкомом о предоставлении земельного участка государственной регистрации права на земельный участок

Лот № 3	
Предмет аукциона	Капитальное строение (гараж) инв. № 410/С-15559 и право заключения договора аренды земельного участка
Место нахождения объектов	Гродненская обл., г. Волковыск, ул. Советская, д. 68
Начальная цена предмета аукциона, тыс. рублей	19 219,535 тыс. руб.
Сумма задатка, тыс. рублей	1 921,000 тыс. руб.
Продавец недвижимого имущества (наименование, тел.)	Государственное лесохозяйственное учреждение «Волковысский лесхоз» Контактные телефоны: (8 015 12) 4 31 72, 2 26 96; 2 12 31
Характеристика объектов недвижимого имущества	Гараж – отдельно стоящее одноэтажное здание, 1952 года постройки, общей площадью 140,5 кв. м, объемом 610 куб. м; фундамент бутобетонный, полы бетонные, стены – кирпичные столбы со шлакобетонным заполнением, перегородки кирпичные, чердачные перекрытия деревянные, кровля шиферная односкатная, внутренние и наружные инженерные коммуникации отсутствуют; фактическое физическое состояние продаваемого имущества удовлетворительное
Условия использования недвижимого имущества	Ремонт фасада и благоустройство земельного участка и прилегающей к нему территории в течение 1 года с момента заключения договора купли-продажи
Информация о земельном участке (площадь, срок аренды)	Земельный участок с кадастровым номером 420850100001001267 площадью 0,0211 га, срок договора аренды – 50 лет
Условия использования земельного участка; ограничения по его использованию	Осуществление победителем аукциона в двухмесячный срок после принятия решения Волковысского райисполкома о предоставлении ему земельного участка государственной регистрации права на земельный участок. Ограничения по использованию земельного участка – расположение в водоохранной зоне водного объекта вне прибрежных полос – 0,0211 га
Организатор аукциона (наименование, адрес, тел.)	Гродненской областной территориальной Фонд государственного имущества (Фонд «Гроднооблимушество»), Александра Каминская (Вилейка), 230023, г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39, тел. (8 0152) 74 53 86, 72 15 29, 74 53 82 (время работы с 8.30 до 13.00 и с 14.00 до 17.30, кроме выходных и праздничных дней)

1. Аукцион состоится **13 августа 2009 года в 11.00** по адресу: 230023, г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39.

2. Заявления на участие в аукционе принимаются Организатором аукциона **по 7 августа 2009 года до 16.00** по адресу: г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39, кабинет 6.

3. Аукцион является открытым, его участниками могут быть граждане, юридические лица и индивидуальные предприниматели Республики Беларусь, а также иностранные инвесторы.

4. **К заявлению прилагаются следующие документы:**

- заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет Организатора аукциона – Фонда «Гроднооблимушество» №3642900000187, МФО 152101752 в филиале 400 Гродненского областного управления ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 500044549;
- юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования;
- иностранным юридическим лицом – копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке;
- нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;
- иностранным гражданином или лицом без гражданства – документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованный в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;
- представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель) – доверенность, выданная в установленном законодательстве порядке, при необходимости легализованная в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов заявителем (его представителем) предъявляется документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица также – документ, подтверждающий его полномочия.

5. При подаче документов представителями юридических лиц иметь при себе учредительные документы.

6. Не допускается одновременное участие в торгах по одному и тому же предмету аукциона следующих лиц:

- близких родственников (родителей, детей, усыновителей, усыновленных (удочеренных), родных братьев и сестер, деда, бабуки, внуков), а также супругов и их близких родственников;
- юридических лиц, в уставном фонде которых одно и то же юридическое или физическое лицо имеет долю в размере двадцати и более процентов;
- юридических лиц, одно из которых в соответствии с законодательством признается дочерним или зависимым по отношению к другому.

7. Желающим предоставляется возможность предварительного ознакомиться с объектами продажи.

8. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона (продажи конкретного предмета аукциона) в любое время, но не позднее чем за три дня до даты его проведения, имеет право снять предмет аукциона с аукциона в любое время до объявления его проданным.

9. Аукцион по конкретному предмету аукциона признается состоявшимся, если:

- заявление на участие в нем по конкретному предмету аукциона подано менее чем двумя участниками;
- ни один из его участников после трехкратного объявления первой цены не поднял аукционный номер;
- ни один из его участников в соответствии с решением комиссии по проведению аукциона не был признан победителем.

10. Не допускается начало торгов и продажа предмета аукциона по начальной цене. После объявления очередной цены аукционист называет аукционный номер участника аукциона, который первым поднял номер, и указывает на него, а затем в соответствии с шагом аукциона объявляет новую цену. Аукцион продолжается до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер поднимет только один участник аукциона. Аукционист называет последнюю цену и номер данного участника трижды и объявляет предмет аукциона проданным, а участника аукциона – победителем аукциона по соответствующему предмету аукциона.

11. Решение о предоставлении победителю аукциона земельного участка принимается местным исполнительным комитетом в течение 10 рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона.

12. Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней со дня принятия решения о предоставлении земельного участка внести плату за право заключения договора аренды этого участка, возместить расходы, связанные с проведением данного аукциона, формирование земельного участка и изменением земельного участка в результате такого формирования, в том числе с государственной регистрацией в отношении этих участков, и выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка.

13. После совершения победителем аукциона действий, указанных в п. 12, но не позднее 2 рабочих дней, с ним в установленном порядке в соответствии с условиями этого аукциона Продавцом заключается договор купли-продажи недвижимого имущества, а местным исполнительным комитетом – договор аренды земельного участка.

14. Оплата стоимости приобретенного предмета аукциона осуществляется в установленном законодательством порядке: победителем аукциона, являющимся резидентом Республики Беларусь, – в рублях; победителем аукциона, являющимся нерезидентом Республики Беларусь, – в рублях либо в иностранной валюте по курсу Национального банка на дату платежа. Срок оплаты недвижимого имущества – в течение 30 календарных дней со дня заключения договора купли-продажи.

15. В случае невыполнения условий продажи объекта приобретателем имущества договор купли-продажи расторгается в одностороннем порядке без компенсации затрат.

У Маскву з Віцебска — на самалёце

А кошт білета — як на купэйнае месца ў цягіку

Аднавіліся рэгулярныя авіяцыйныя палёты паміж Віцебскам і Масквой. І гэта вельмі добры сюрпрыз, які падтрымала бела-рускія авіятары да міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску». Усяго за 1 гады з 50 хвілін цяпер можна даляцець да сталіцы Расіі кожны п'яндзядзелак, сераду і пятніцу. Кошт самага таннага білета — 45 еўра, а дарагага — 75 еўра.

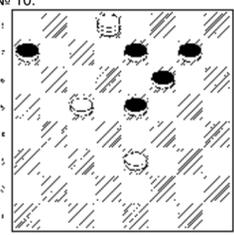
Як паведаміў «Звяздзе» начальнік Віцебскага філіяла РУП «Беларанавігацыя» Сяргей Рурыс, перавозіць пасажыраў авіякампанія «Гомельавія». Вылет з абласнога цэнтру ў 7.30 раніцы. Пасадку самалёты будуць выконваць у маскоўскім аэрапорце Даммаэдава.

Дарчы, гэтая ж авіякампанія дастаўляе па нядзелях пасажыраў з Віцебска ў Калінінград. Што датычыцца ўласнай віцебскай авіякампаніі, пра стварэнне якой «Звязда» паведамыла, яе станаўленне працягваецца.

НОВЫЯ ЗАДАННІ

Майстар кампазіцыі Пётр Шкльудай (Наваполацк) працягвае свой аўтарскі конкурс-8 заданнем № 10:

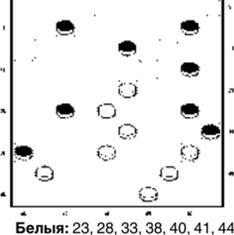

Белыя: с5, е3, дамка d8 (3).
Чорныя: а7, е5, е7, f6, g7 (5). Выйгрышы.

У якасці бліца-47/6 прапануе яшчэ адзін свой эюд:

Белыя: b2, f4, дамка a5 (3).
Чорныя: с5, d6, е7, f6, g7 (5). Перамога белых.

А ў рамках бліца-48/6 разьярыць 100-клетачную канструкцыю 8 на 8 майстра ФМЖД па кампазіцыі Віктара Шульгі (Мінск), складзеную ім у сааўтарстве з вядучым рубрыкі:

Белыя: 23, 28, 33, 38, 40, 41, 44, 49 (8).
Чорныя: 7, 10, 13, 20, 27, 30, 35, 36 (8). Таксама пераможная атака белых.

Тэрмін для адказаў — два тыдні. Напіраўце іх на адрас: **220013, г. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда», рубрыка «Шашкі».**

РАШАЕМ, УДАКЛАДНЯЕМ
АУТАРСКІ КОНКУРС-8 (П. Шкльудай): № 7. g3, g2, fe3, g3 (f2 A) e5 (f4 B) b8, c3, c7, h8lx. A (e1) c3, e5, b8, c7, h8x. B (c1) c3, b8, c7, h8x; № 8. e5 (h2:d6) b6, e3 (g5 A) f6, d4, c7, e3 (f6) f4x. A (f2) c7, d4 (e5) d4, e3x.

БЛЦ-47 (П. Шкльудай): № 3. fe3, g2, fe3, g3 (f2 A) e5 (f4 B) b8, c3, c7, f6lx. A (c1) c3, c5, b8, c7, f6lx. B (c1) c3, b8, c7, f6lx; № 4. hg7, e5 (h2:d6) b6, e3 (g5 A) f6, d4, c7, e3 (f6) f4x. A (f2) c7, d4 (e5) d4, e3x.

БЛЦ-48: № 3 (М. Грушэўскі): 11, 2, 50 (17) 6 (50) 44x; № 4 (Л. Вітошкін): 13, 42, 5x.

«З ТВОРАЦЦІ ЧЭМПІОНА» (NN — С. Белахвэй): 1 ... dс7!x.
Заданні оліцаў-44/6, 45/1-6 і 46/1-6, аўтарскіх-7/9-17 і 8/1-5 выканалі: А. Шурпін (Клімавічы), Аляксандра Камінская (Вілейка), В. Талкачоў (в. Уздзевічы Клімавіцкага раёна), А. Кіслы (Узда), І. Астроўскі (Мінск), У. Салпажыні (Рагачоў), У. Бандарык (в. Лугава Славбады Мінскага раёна), настаўнік гісторыі А. Т. Янчук і яго вучні Дар'я Герусь, Д. Семанюк, Ц. Каркенаў, А. Раманюк (Камянец), С. Наёаў (Баранавічы), В. Голас (Любань), І. Ананіч (Гродна), А. Бельмі П. Шкльудай (Наваполацк), нашы новыя рашальнікі Г. Буцкоўскі (Івацэвічы), Б. Завадскі (Брэст), А. Нікіфарай (Мінск) і інш.

Сярод іх А. Бельмі, Д. Герусь, Ц. Каркенаў і А. Янчук сцяражылі, што аўтарскае 8/3 мае разязкі на 1. dс3/ab8/d4. Цікава, як адказаў на гэта аўтар П. Шкльудай? У сваю карму апошні лічыць, што ў аўтарскім-7/10 Д. Камчыцкага няма пазбочных рашэнняў пасля 1. dс7 з-за 1...f8x, а вось пазачонковыя заданні (17 красавіка), на яго погляд, іх маюць: № 2 — 1. f8/h8x і № 3 — 3b3/c7x. І. Ананіч убацьчуў у бліца-48/1 Л. Вітошкіна 1. 21/22x.

У Салпажыні ўдакладняе, што бліца-48/4 Л. Вітошкіна можна развазаць і іншым спосабам. Таму аўтар выпраўляе сваю дамачую канцоўку:

Белыя: 18, 21, 22, 23, 31, 32, 43, дамка 37 (8). Чорныя: 7, 8, 11, 12, 20, 30, 38, дамка 9 (8). 1. 18-13! 8:26 2. 37-42!! 26:39 3. 32:3 (18) 12 (22) 1 (28) 6x.

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

Сканворд з 15x15 клеткаў і 5 фотаў (1-5) з прыкладамі слоў.

КАБ НЕ ТАЯ КАША...

Даўно гэта было: досыць вялікай кампаніяй паехалі мы адпачываць на Вішнеўскае возера. Намёты раскінулі, вярчэр зрабілі, само сабой — і па чарцы...

АДЧУЙЦЕ РОЗНІЦУ

Было: даручылі мне выкладаць рускую мову замежным студэнтам — рослым, здаровым хлопцам з Усходу, якіх, як хутка ўпоўніўся, апроч музыкі і дэзючата на гэтым свеце нічога не цікавіла.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

Сканворд (30 чэрвеня). Па гарызанталі: Партыя. Блешня. Араб. Крым. Сал. Фаза. Кукса. Рака. Ярма. Печ. Барон.

ГОЛАД НЕ ЦЁТКА

Багаты не ведае, чым бедны абедзе... Юры Гальцаў успамінае, як некалі, падчас студэнцтва — ды якраз перад Новым годам — яны выбіліся з грошай.

Уладзімір Шулякоўскі, г. Мінск

Дзе дамы

Што ставіцца на кон? Шмат сала. Да яго — бутэлку віна, — паставіў умову той, — і я праіду.

Цытата дня

«Часцей карыстаўся вушніцай, чым языком». Сенека (4 г. да н.э. — 65 г. н.э.), палітычны дзеяч, філосаф і пісьменнік Старажытнай Грэцыі.

Табліца з сённяшнім месцам, сонца, ўсходу, захаду, даўжыня дня і імяніны.

НАДВОР'Е на зяўтра

Карта надвор'я на зяўтра з тэмпературамі для Мінска, Віцебска, Гродна, Магілёва, Брэста і Гомеля.

11 ліпеня

Сёння па рашэнні Генеральнай асамблеі ААН адзначаецца Сусветны дзень народнасельніцтва. 1920 год — ад польскіх войскаў вызвалены Мінск: улада ў горадзе перайшла ў рукі Мінскага губернскага ваенна-рэвалюцыйнага камітэта на чале з А.Р. Чарвяковым.

12 ліпеня: ПЁТР І ПАВЕЛ, ПЯТРЫ І ПАЎЛЫ

ПЯТРОЎ ДЗЕНЬ, ПЯТРОЎКІ, ПЁТР — РЫБАЛОЎ, ПЯТРОК, ПЯТРА, ПЯТРОЎКА

- Пётр і Павел спёкі дадалі. У Пятроўку суха і дзень вялікі. Дзень памятнасця, слякота павялічваецца. Худы парскі і ў Пятроўку мерзне. Прыйдзе Пятрок (12 ліпеня) — адрае лісток, а Ілля (2 жніўня) прыдзе і па два адрае.

Дзень Пятра — старажытнае земляробчае свята, якое заканчвае летні цыкл святавання. У сувязі з Пятроў дзень, які і Купале, перш за ўсё звязаны з сімволікай сонца. Існавала павер'е, што ў гэты дзень сонца «іграе», адбіваецца ў рацэ рознымі колерамі, скача па небе ўверх-уніз.

Маладзёў напрыездні Пятра ўсю ноч праводзіла ў лесе — «сустрэкала» сонца, паліла вогнічкі да самага ўзыходу сонца, спявала, вадзіла карагоды. Увогуле ў гэту ноч шмат забавляліся: рабілі пераходны на дарогах, лужалі выпадковыя прахожыя. На світанні ілі ў такіх месцах, адкуль было добра відаць узыход сонца. Падчас узыходу сонца спявалі песні, усхваляваліны прыгажосцю гэтага моманту.

Ушніца

Народная прыказка: «Калі жонка становіцца больш лагоднай, дык гэта — да зарплаты». Экзаман, прымае жанчына-професар сталага ўзросту. Выходзіць з аўдыторыя студэнт і зносна кідае: — Даэтаеўкі наадварот, блін... — Гэта як? — Як, як... Бабуля «забіла» студэнта.

Пад рускую гарэлку лёгка ідзе наяваць нацыянальная кухня.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

Скарпіёнаў чакаюць прыемныя сюрпрызы, а Казярогаў — інтрыгі

У АВЕН. Нават самы міралюбы настроі можа стаць зусім не мірным у баях з акаліччасямі. Наперадзе вас чакаюць цыжаксі і перашкоды: вялікая частка іх звязана са здароўем. Так што, мяркуючы па ўсім, дзевяццацца частэй адпачываць і не працаваць звышурочна — нягледзячы на незадаволенасць швафа.

У ЦЯЦЯЦЕ. Многае будзе атрымлівацца, асабліва калі сумашчаць прыёмнае з карысным. Магчыма ўзнікне не вострых і непарадаказальных сітуацый. Таму важна хутка і ўпаўнаважана прымаць рашэнні. Дзюкуючы таварыскі і дыпламатычныя здолееце наладзіць сувязі з дзелявымі партнёрамі.

У БЛІЗНАТЯХ. Любіце сябе, не дакарыце за дробныя недахопы і прамашкі, падвышайце самаацэнку. У панядзелак і аўторак, каб пазбегнуць непрыемнасцяў і непаразуменняў, лепш пільца па цячэнні. Памятайце, што сціпласць у патрэбны момант бывае важным стратэгічным сродкам. Серада — практычна ідэальны дзень для рашучых крокаў.

У РАК. У многіх сферах жыцця вас чакае поспех, многае зможаце паспехі і нават атрымаць відэачоны вынік дзейнасці, адчуўшы маральнае задавальненне. Пачынаецца завабляць лідарскія пазіцыі. У сярэдзіне тыдня магчымы прыезд сваякоў, сяброў або дзелявых партнёраў і клопаты, з гэтым звязаныя.

У ЛЕЎ. Панядзелак абядае вам безліч сур'ёзных спраў, так што ў вашых інтарэсах занецаць толькі імі. Не выключана, што дзевяццацца выслушаць нечых скаргі: захаваеце пачуццва, ды і сам факт такой гутаркі, у тэйне — вам будзе ўдзячна. Аўторак і серада пажадана выкарыстаць на выкананне ўласных планаў.

У ДЗЕВА. Гэты тыдзень можа вас многаму навучыць. Дзевяццацца перасіліце сябе і вызваліцца ад комплексаў, якія абцяжарвалі ваша жыццё. Ва ўсіх справах вам будзе неабходна захоўваць парадка. На службе магчымыя вялікія поспехі, калі не будзеце размянявацца на дробяці. Тыдзень удалы для пошуку дадатковай крыніцы прыбытку.

У ШАЛІ. З'явіцца магчымыя стварыць трывалую базу для дзелявога партнёрства. Магчыма, вы стаіце на парозе сур'ёзных змен у жыцці. Вертагодная ў найвышэйшай ступені карысна знаёмства, асабліва спрыяльная для іх серада. Будзьце абачлівейшымі, пастаўцеся да прапановы высокаапатнай прэсы са скепсісам.

У СКАРПІЕН. У планах ёсць месца вандроўванням? Самы час рэалізаваць гэтыя задумкі! Пойдуць на карысць новыя адчуванні і ўражанні, адпачыне ад працы і бытавых праблем. Але калі працягваеце свой працоўны падвиг, то ёсць чым заняцца і што абгаварыць. Тыдзень абядае быць насычаным і напружаным. Тон могуць задаваць дзелявы партнёры, вам жа ініцыятыву лепш не працягваць.

У СТРАЛЕЦ. Паспрабуйце не ўзвільчаць на плечы залішняю колькасць працы. І тым больш — не бярэчыце за новую работу. Вам бы справіцца з той нарузкай, якая ўжо ёсць. Спрыяльны час для таго, каб дамагчыся задуманага і ажыццявіць мары. У чацвер супрацьпаказана працягваць гнёў. У пятніцу паспрабуйце не прымаць удзел у сварках і скандалах.

У КАЗЯРОГ. Могуць наведваць журботныя думкі, але не падавайцеся дзіспрэсі. Сканцэнтравіцеся на ідэях і планах, зацікаўце патэнцыйных аднадумцаў — і разам зможаце шмат чаго дасягнуць за кароткі прамак часу. Паспрабуйце адбумаваць свае словы, бо ёсць небяспека, захапіўшыся, неспадзявана пакрыўдзіць блізкага чалавека. Найбольш спрыяльным днём будзе пятніца, неспрыяльным — аўторак.

У ВАДАЛЕІ. Неабходна тэрмінова пазбавіцца ад стану апатыі, бо адпачываць вам на гэтым тыдні ніхто не даць. Не выпускайце каштоўнага часу, паспрабуйце гарманічна ўпісацца ва ўсе неабходныя справы. У пачатку тыдня паспрабуйце не спакушацца абяцаннямі з фальшывым чыніненнем — надбаразчыліцы могуць паспрабаваць устаіць вам палкі ў колы, так што працягце належную пільнасць.

У РЫБЫ. У панядзелак устрымаецеся ад актыўнай дзейнасці, мітусні і лабятні. Не размяняецеся на дробяці, дзяржыце інтуіцыі, тады спадарыня Фартуна будзе ўсімціацца вам з панядзелка па нядзелю безупынна. У сераду магчымы псіхалагічны прыраў, які наблізіць вас да вяршыню майстэрства. У выхадныя дні ў любым выпадку дзевяццацца падкарэктаваць фінансавыя планы.

Мінскія лазні не будуць адчуваць недахопу ў веніках

Як паведаміў карэспандэнт агенцтва «Мінск—Навіны» начальнік аддзела забеспячэння ўнітарнага прадпрыемства «Гарадскія лазні» Леанід Бабіновіч, у ліпені прадпрыемства заключыла дагаворы з лясгасамі, юрыдычнымі асобамі, рамеснікамі, індывідуальнымі прадпрыемствамі на пастаўку 80—85 тысяч венікаў, у асноўным брызавых і дубовых.

Ляўксандр ФІЛІПОВІЧ, «Мінск—Навіны».

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

Скарбіца вітамінаў. У чарніцах ёсць усё, што трэба нашаму арганізму. Напрыклад, караціну ў іх удаея больш, чым у малацэ. Багатыя яны і на бялках, асабліва на іх удаея больш, чым у малацэ. Багатыя яны і на бялках, асабліва на іх удаея больш, чым у малацэ.

ДЛЯ ВАШАЙ КАРЫСЦІ

Скарбіца вітамінаў. У чарніцах ёсць усё, што трэба нашаму арганізму. Напрыклад, караціну ў іх удаея больш, чым у малацэ. Багатыя яны і на бялках, асабліва на іх удаея больш, чым у малацэ.

Скарбіца вітамінаў. У чарніцах ёсць усё, што трэба нашаму арганізму. Напрыклад, караціну ў іх удаея больш, чым у малацэ. Багатыя яны і на бялках, асабліва на іх удаея больш, чым у малацэ.

Скарбіца вітамінаў. У чарніцах ёсць усё, што трэба нашаму арганізму. Напрыклад, караціну ў іх удаея больш, чым у малацэ. Багатыя яны і на бялках, асабліва на іх удаея больш, чым у малацэ.

Скарбіца вітамінаў. У чарніцах ёсць усё, што трэба нашаму арганізму. Напрыклад, караціну ў іх удаея больш, чым у малацэ. Багатыя яны і на бялках, асабліва на іх удаея больш, чым у малацэ.

Скарбіца вітамінаў. У чарніцах ёсць усё, што трэба нашаму арганізму. Напрыклад, караціну ў іх удаея больш, чым у малацэ. Багатыя яны і на бялках, асабліва на іх удаея больш, чым у малацэ.

Скарбіца вітамінаў. У чарніцах ёсць усё, што трэба нашаму арганізму. Напрыклад, караціну ў іх удаея больш, чым у малацэ. Багатыя яны і на бялках, асабліва на іх удаея больш, чым у малацэ.

Скарбіца вітамінаў. У чарніцах ёсць усё, што трэба нашаму арганізму. Напрыклад, караціну ў іх удаея больш, чым у малацэ. Багатыя яны і на бялках, асабліва на іх удаея больш, чым у малацэ.

Скарбіца вітамінаў. У чарніцах ёсць усё, што трэба нашаму арганізму. Напрыклад, караціну ў іх удаея больш, чым у малацэ. Багатыя яны і на бялках, асабліва на іх удаея больш, чым у малацэ.

Скарбіца вітамінаў. У чарніцах ёсць усё, што трэба нашаму арганізму. Напрыклад, караціну ў іх удаея больш, чым у малацэ. Багатыя яны і на бялках, асабліва на іх удаея больш, чым у малацэ.

Скарбіца вітамінаў. У чарніцах ёсць усё, што трэба нашаму арганізму. Напрыклад, караціну ў іх удаея больш, чым у малацэ. Багатыя яны і на бялках, асабліва на іх удаея больш, чым у малацэ.

Скарбіца вітамінаў. У чарніцах ёсць усё, што трэба нашаму арганізму. Напрыклад, караціну ў іх удаея больш, чым у малацэ. Багатыя яны і на бялках, асабліва на іх удаея больш, чым у малацэ.

Скарбіца вітамінаў. У чарніцах ёсць усё, што трэба нашаму арганізму. Напрыклад, караціну ў іх удаея больш, чым у малацэ. Багатыя яны і на бялках, асабліва на іх удаея больш, чым у малацэ.

Скарбіца вітамінаў. У чарніцах ёсць усё, што трэба нашаму арганізму. Напрыклад, караціну ў іх удаея больш, чым у малацэ. Багатыя яны і на бялках, асабліва на іх удаея больш, чым у малацэ.

ПАДКАЗКІ ДАСВЕДЧАНых

Як захаваць прадукты без халадзільніка. У падарожжы, на пікніку ці на дачы ў спякотнае надвор'е ўзнікае пытанне: як даўжэй захаваць прадукты без халадзільніка? Спадзімся, нашы падары будуць карыснымі.

Сметанковае масла з марынальнай пакладзіце ў слоік, заліце падсоленай чыстай халаднай вадою і накрыйце накрыйкай. Мянгайце ваду кожны дзень. Тыдзень масла будзе свежым.

Каб сыр не расплавіцца, захоўвайце яго цэлым кавалкам у сурвэтцы з тканіны, намочанай таксама ў халаднай падсоленай вадзе. Намочвайце яе не менш чым два разы ў суткі.

Як і доўга захоўваецца свежымі, калі трымаць іх у раствору солі (20 г солі на 1 л вады). Другі спосаб: змажце кожнае яйка вазелінам, тлушчам ці яечным бялком. Закрываць яйкі ў асобную паперу, пакладзіце ў кашалок, пастаўце яе падалеу ад крыніцы цяпла.

Вэнджанка каўбаса добра захоўваецца, калі абмазаць яе бялком, а на зрэз пакласці лустачку лімона ці морквы.

Сырое мяса на працягу сутак будзе свежым, калі загарнуць у сурвэтку, намочаную воцатам. А можна перакласці яго лісцем крапівы ці натаркаваным хрэмам. Аднак трэба памятаць, што больш за суткі сырое мяса захоўваць нельга.

Змразана ягленна не зьявіць, калі паставіць яго ў слоік з халаднай вадою, як бутэ, а зверху накрыйце мокрым поліэтыленавым пакетам. Асвятліць злёгку зваляю гародніну і зеляніна можна, прытрымваючы іх гадзіну—дзве ў халаднай вадзе з дабаўленнем 3—4 ст. лыжка воцату.

САМІ З РУКАМІ

Кожнай кветцы — сваю вазу

Ліпень — месяц кветак. Букеты з палыўкі і садовых кветак будуць цудоўным упрыгажэннем любога інтэр'ера. Іншы раз хочацца падабраць для букета што-небудзь асаблівае, што падкрэсліць яшчэ больш яго прыгажосць. Чаму б не стварыць жаданае сваімі рукамі? Самаробныя вазы будуць не толькі выканаць сваю непасрэдную функцыю, але і стануць арыгінальным аздабленнем вашага дома.

У ідэале ваза, у якой стаяць кветкі, павінна па колеры, форме і структуры складаць з букетам адзінае цэлае. Для прыгожай аранжыроўкі будуць прыдатныя самыя, здавалася б, звычайныя прадметы: пустыя бутэлькі, шклянкі, старыя званы, малочнікі і нават слоікі.

Працягце творчую фантазію і ўпрыгожце вазу матэрыяламі, якія ёсць у любой хатняй гаспадарцы, напрыклад, кавалачкамі тканіны, рэшткам нітак, дроту, вяржолкаў, карункамі, губкамі.

Не бойцеся эксперыментаваць: смела спалучайце глянцавыя і матавыя паверхні, супрацьлеглыя колеры, цёмнае і светлае.

Арыгінальныя ідэі. Некалькі калярных махалач для мыцця посуду — і кожны дзень у вас будзе новая вазачка. А ўсяго толькі трэба нацягнуць мачалку на любую высокую шклянку.

Шпажмакі для шашлык абклеіце прыдатную ёмістасць — і ваза гатова.

Паненкам, якія аддадуць перавагу ў хатнім інтэр'еры рамантычны ці сялянскаму стылю, спадабацца вазачкі ў куранках. Папярэдне іх трэба накруціць адправаца, а затым прыклеіць да вазачкі пры дапамоце клею ПВА ці адрэзаць неабходны па памеры кавалач, сшыць і надзець на вазу.

292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 74 13 92, Баранавічах: 47 26 02, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэры: 292 22 03; прыём рэкламы тэл/факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.minsk.by, рэдактар рэкламнага аддзела — тэл/факс 292 04 52.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОВІЧ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ПАХМАНЕНКА, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЎСКАЯ, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СІВІДРЫЦКАЯ, А. СПАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫЦ, І. ШУЧЭВІЧ. НАШ АDRAC: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а. Тэлефонны: прыёмная — 287 19 19 (тэл/факс); аддзел па лістах — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджванне — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычная — 287 19 68, скаржарыня — 292 05 82, аддзел па выкупе дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказначаць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы. Газета адрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тэраж 32.345. Індэкс 63850. Зак. № 3723. Нумар падпісаны ў 19.30. М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12